

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Sarina Koistinen

KATSAUS TAIMITARHAAN

Vaasan Setlementin perhetyön merkitys

Sosiaali- ja terveysala
2024

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Sarina Koistinen
Opinnäytetyön nimi	Katsaus Taimitarhaan. Vaasan Setlementin perhetyön merkitys
Vuosi	2024
Kieli	suomi
Sivumäärä	48 + 4 liitettä
Ohjaaja	Heidi Blom

Vaasan Setlementin Taimitarhan ryhmät ovat olleet toiminnassa jo 20 vuotta, mutta onko kukaan miettinyt miksi ryhmät ovat näin haluttuja? Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää miksi lapsiperheet käyvät Taimitarhan ryhmissä ja kokevatko vanhemmat ryhmien olevan merkityksellisiä ja hyvinvointia tukevia. Tutkimuksessa ollaan myös kiinnostuneita syventymään Taimitarhan kävijöiden historiaan niin kävijämäärissä kuin perheiden moninaisuudenkin näkökulmasta.

Tutkimusmetodologiana opinnäytetyössä toimii laadullinen tutkimus, jonka avulla tutustutaan Taimitarhan ryhmien merkitykseen ilmiönä. Tässä tutkimuksessa tietoa kerätään kyselylomakkeella sekä ryhmämuotoisella teemahaastattelulla. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koostuu kolmannen sektorin tuottamasta avoimesta lapsiperhe toiminnasta, joka keskittyy erityisesti perheiden hyvinvoinnin tukemiseen.

Keskeisiä havaintoja, joita tutkimuksessa tuli esille oli vertaistuen sekä ohjatun toiminnan merkitys perheille. Perheet kokevat Taimitarhan ryhmien olevan heille merkityksellistä toimintaa ja kohentavan hyvinvointia. Keskeiseksi nousi yhdessä oleminen lapsen kanssa sekä vaihtelun saaminen arki-iltoihin. Vastauksissa oli eroja miesten ja naisten vastausten välillä siinä mikä koettiin ryhmissä merkitykselliseksi. Esimerkiksi vauvaryhmässä naiset nostivat esiin vertaistuen merkitys kun puolestaan Orionissa miesten vastauksissa esiin nousi ryhmien virikkeellisyys.

Kehittämisehdotuksena vanhemmilta nousi esiin ryhmäkertojen lisääminen, melunhallinta, ajankohtien joustavuus sekä yritysten tuen lisääminen. Ohjaajilta nousi kehittämisehdotuksina yhteistyön lisääminen muiden organisaatioiden kanssa sekä markkinoinnin tehostaminen sekä avointen ryhmien kehittäminen.

ABSTRACT

Author	Sarina Koistinen
Title	The Significance of Family Work in Vaasa Settlement
Year	2024
Language	Finnish
Pages	48 + 4 Appendices
Name of Supervisor	Heidi Blom

The groups of Vaasa Settlement Taimitarha have been in operation for 20 years, but has anyone wondered why these groups are so popular? The purpose of the study is to investigate why families with children participate in Taimitarha groups and whether parents perceive the groups as meaningful and supportive of well-being. The study also aims to delve into the history of Taimitarha visitors, considering both the number of visitors and the diversity of families.

The research methodology employed in the bachelor's thesis is qualitative research, allowing an in-depth exploration of the significance of Taimitarha groups as a phenomenon. In this study, information is gathered through a survey and group-format thematic interviews. The theoretical framework of the research consists of open family activities provided by the third sector, with a particular focus on supporting the well-being of families.

The key observations that emerged in the study highlighted the significance of peer support and guided activities for families. Families perceive Taimitarha groups as meaningful activities that improve their well-being. The importance of spending time with the child and adding variety to everyday evenings became prominent. There were differences between men's and women's responses regarding what was considered meaningful in the groups. For example, in the baby group, women emphasized the importance of peer support, while in Orion, men highlighted the stimulating nature of the groups.

As suggestions for improvement, the parents proposed increasing the number of group sessions, managing noise, providing flexibility in scheduling, and enhancing support from businesses. In terms of improvement suggestions from instructors, increasing collaboration with other organizations and improving marketing alongside the development of other open groups were highlighted.

Keywords	open family work, well-being, Vaasa Settlement, third sector
----------	--

SISÄLLYS

Tiivistelmä

ABSTRACT

1	JOHDANTO	1
2	TUTKIMUKSEN TAUSTA JA JA TARKOITUS	2
3	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	4
3.1	Perhetyö	4
3.2	Hyvinvointi	5
3.3	Kolmas sektori	10
3.4	Aikaisemmat tutkimukset	11
4	TUTKIMUKSEN METODOLOGIA	14
4.1	Laadullinen tutkimus	14
4.2	Tutkimuskohde	16
4.3	Aineiston kerääminen	19
4.4	Aineiston analyysi	25
5	TUTKIMUSTULOKSET	32
5.1	Vanhempien ja ohjaajien esiin nostamat teemat	32
5.2	Vanhempien ja ohjaajien esiin nostamat kehittämissuhteet	34
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
7	POHDINTA	41
7.1	Eettiset kysymykset	41
7.2	Luotettavuuden pohdinta	42
7.3	Ammatillinen kehittyminen	45
7.4	Jatkotutkimusaiheet	47

LÄHTEET

LIITTEET

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1. Perusryhmät.	3
Taulukko 2. Vanhempien lukumäärä.	24
Taulukko 3. Aineiston analyysi: vanhemmat.	28
Taulukko 4. Aineiston analyysi: ohjaajat.	29
Taulukko 5. Teemat.	32
Taulukko 6. Kehittämisehdotukset.	34

LIITELUETTELO

LIITE 1. Saatekirje

LIITE 2. Kyselytutkimus

LIITE 3. Teemahaastattelurunko

LIITE 4. Taimitarhan muut ryhmät syksy 2023

1 JOHDANTO

Vuonna 2023 Vaasan Setlementin perhetyön Taimitarhan ryhmä juhlisti 20-vuotista taivaltaan. Tämä merkkipaalu herättää kiinnostusta paitsi ryhmän historiasta myös sen toiminnan vaikutuksista. Mielenkiintoista on, että Taimitarhan avoimien lapsiryhmien toiminnasta ei ole aikaisemmin tehty kattavaa tutkimusta, mikä tekee siitä erityisen tärkeän ja ajankohtaisen tutkimuskohteen. Tässä yhteydessä on hyvä mainita, että Vaasan Setlementtiin kuuluvista muista perhepalveluista, kuten Arkipajasta, Tyttötyöstä sekä Poikatyöstä, on aikaisemmin tehty opinnäytetöitä ja muita tutkimuksia. Näistä tutkimuksista on saatu arvokasta tietoa, jota on voitu hyödyntää kyseisten palveluiden kehittämisessä ja parantamisessa.

Tämä taustatieto luo perustan kiinnostukselleni Vaasan Setlementin Taimitarhan toimintaa kohtaan. Erityisesti haluan selvittää, millainen merkitys Taimitarhan avoimilla ryhmillä on niille vanhemmille, jotka osallistuvat ryhmätoimintaan lastensa kanssa. Tutkimus antaa arvokasta tietoa siitä, miten tällaiset ryhmät vaikuttavat vanhempien ja lasten hyvinvointiin. Tarkoituksena on myös innostaa Vaasan Setlementtiä sekä muita vastaavia organisaatioita tarjoamaan tukea ja toimintaa lapsiperheille.

Tutkimuksen merkitys korostuu myös perhetyön yhteiskunnallisen merkityksen takia. Kun ymmärtää paremmin, miten Taimitarhan kaltaiset avoimet ryhmät vaikuttavat perheiden elämään, yhteiskunta pystyy edistämään perheiden hyvinvointia. Toivottavasti tämä tutkimus myös inspiroi muita organisaatioita tarjoamaan vastaavanlaista avointa tukea ja toimintaa perheille.

2 TUTKIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Vaasan Setlementin perhetyön yksikön, Taimitarhan ryhmien, merkitystä siellä käyville perheille. Perheiden lisäksi kuulen ohjaajien näkemyksiä ryhmien merkityksellisyydestä. Tutkimuksen keskiössä ovat täten perheiden sekä ohjaajien näkemykset sekä ajatukset. Ohjaajien ryhmämuotoisen haastattelun ja vanhempien kyselylomakkeen avulla on tarkoitus selvittää, kuinka perheet ja ohjaajat kokevat Taimitarhan ryhmien merkityksen. Tämän lisäksi tutkimus antaa Vaasan Setlementille arvokasta tietoa Taimitarhan kävijämäärän historiasta, sen toiminnasta ja perheiden moninaisuudesta sekä asiakaskunnan muutoksista ryhmissä.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa laadukas tutkimus, jossa kuullaan perheitä ja ohjaajia Taimitarhan avoimien ryhmien toimivuudesta ja kehittämisehdotuksista. Tutkimus tuottaa myös arvokasta tietoa Taimitarhan toiminnan tärkeydestä ja auttaa tekemään kolmannen sektorin työn näkyväksi esimerkiksi rahoittajille sekä muille yhdistyksille ja toimijoille.

Tämän opinnäytetyön päätutkimusongelmana on:

Taimitarhan avointen ryhmien merkitys perheille.

Opinnäytetyön alatutkimusongelmia ovat:

- 1) Kuinka kävijämäärät ja asiakasprofiilit ovat muuttuneet Taimitarhan perusryhmissä 20 vuoden aikana?
- 2) Miten Taimitarhan toimintaa perheiden sekä ohjaajien mielestä voisi vahvistaa ja kehittää?

Taimitarhan toiminta on avointa ja maksutonta kohtaamispaikka toimintaa kohderyhmään kuuluville perheille ja sitä on laajasti vaasalaisille lapsiperheille. Tutkimuksen kannalta on relevanttia eli merkityksellistä tuoda lukijoille tiedoksi, että Vaasan Setlementin tarjoamat palvelut ja

avoimet ryhmät eivät ole sosiaalihuoltolain vaatimaa toimintaa. Toisin sanoen Vaasan kaupunki ei osta Settlementiltä perhetyön palveluita, vaan Settlementti toimii kolmannen sektorin palveluna.

Tähän tutkimukseen osallistuvat Vaasan Settlementin Taimitarhan perusr ryhmät, jotka näkyvät taulukossa 1. Perusr ryhmät. Taulukossa 1. tulee ilmi ryhmän nimi, tapaamispaikka sekä tapaamistiheys. Näitä perusr yhmäiä ovat Orion (Gerby), Vanhempi lapsiryhmä (Ristinummi), Yhden vanhemman perheiden ryhmä (Palosaari), Vanhempi lapsiryhmä (Gerby) ja Vanhempi vauva ryhmä (Palosaari). Nämä viisi ryhmää ovat Vaasan Settlementin Taimitarhan perusr yhmät, joita on ollut olemassa Taimitarhan toiminnasta alkaen. Ryhmät ovat pysyneet melko muuttumattomina, minkä takia historiallinen tarkastelu on mahdollista.

Taulukko 1. Perusr yhmät.

Ryhmät	Tapaamispaikka	Tapaamistiheys
Orion	Gerby	1/kk
Vanhempi lapsiryhmä	Ristinummi	1/vk
Yhden vanhemman perheiden ryhmä	Palosaari	Parittomat viikot
Vanhempi lapsiryhmä	Gerby	1/vk
Vanhempi vauvaryhmä	Palosaari	1/vk

Rajasin tutkimukseni koskemaan kyseisiä ryhmiä, sillä rajaamalla tutkimuksen tiettyihin ryhmiin pystyn käyttämään aikaa tehokkaammin ja varmistamaan, että tutkimusprosessini on hallittavissa. Opinnäytetyön tavoitteiden ja tutkimuskysymysten tarkentamisen kannalta on tärkeää valita vain osa Taimitarhan ryhmistä. Tutkimuksen ulkopuolelle jääneet ryhmät on luetteloitu liitteessä 4. Muut Taimitarhan ryhmät. Valitsemalla tietyt ryhmät tutkimukseen kykenen määrittelemään tavoitteeni ja tutkimuskysymykseni selkeämmin, ja näin keskityn tutkimuksen kannalta olennaiseen ja pystyn tuottamaan tarkempaa tietoa ryhmistä.

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Tämän opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu kolmannen sektorin tuottamasta avoimesta lapsiperhe toiminnasta. Kyseinen toiminta keskittyy perheiden hyvinvoinnin ja vanhemmuuden tukemiseen. Tässä osiossa syvennyn tähän teoreettiseen viitekehykseen sekä avaan tärkeimpiä asioita aikaisemmista tutkimuksista, jotka liittyvät tutkittavaan aiheeseen.

3.1 Perhetyö

Perhetyöllä tarkoitetaan hyvinvoinnin tukemista sosiaaliohjauksen ja tarvittavan tuen avulla tilanteissa, joissa asiakas, hänen perheensä tai asiakkaan hoidosta vastaava henkilö tarvitsevat ohjausta ja tukea omien voimavarojen vahvistamiseksi tai keskinäisen vuorovaikutuksen parantamiseksi. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Perhetyö keskittyy tarjoamaan erityistä tukea lapselle tai nuorelle, jotta terveys ja kehitys voidaan turvata. Tämä tuki voi sisältää erilaisia toimenpiteitä, kuten neuvontaa, ohjausta, resurssien tarjoamista ja tarvittaessa muiden ammattilaisten osallisuutta. Perhetyön tarkoituksena on varmistaa, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus kasvaa terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä sekä saada tarvitsemaansa apu ja tuki. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Sosiaalihuoltolaki määrää, että perhetyötä tulee tarjota tilanteissa, joissa lapsen tai nuoren terveys ja kehitys ovat vaarantuneet, ovat vaarantumassa tai kun muut toimenpiteet eivät riitä. Tämä voi liittyä esimerkiksi perheen voimavarojen puutteeseen, päihteiden käyttöön, perheväkivaltaan tai muihin vaikeisiin elämäntilanteisiin. Laki määrittelee perhetyöhön sisältyvät toimenpiteet. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Sosiaalihuoltolaki korostaa yhteistyötä perheen, lapsen, nuoren ja muiden ammattilaisten, kuten koulun tai terveydenhuollon, kanssa. Perhetyötä suunnitellaan, ja tavoitteita asetetaan yhdessä. Laki myös edellyttää, että perhetyö on yksilöllistä ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Perheen ja nuoren

suostumus on tärkeä osa perhetyön toteuttamista. Kolmas luku sosiaalihuoltolaissa luo pohjan perhetyön toteuttamiselle ja säätelee sen periaatteita ja tavoitteita. Perhetyö on tärkeä väline lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamisessa vaikeissa elämäntilanteissa. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Perhetyö pyrkii auttamaan perheitä tunnistamaan ja hyödyntämään perheen omia voimavaroja. Tämä sisältää esimerkiksi vanhempien kasvatusta- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamista. Tavoitteena on auttaa perheitä selviytymään arjen haasteista, ongelmista ja vaikeuksista. Perhetyö tarjoaa tukea esimerkiksi taloudellisten vaikeuksien, asumiseen liittyvien ongelmien tai muunlaisen arjen hallinnan kanssa. Perhetyön avulla pyritään ehkäisemään perheiden ongelmien kasvamista ja tarjoamaan tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tämä auttaa estämään syrjäytymistä ja vähentämään lastensuojelun tarvetta. (THL, Perhetyö, 2023.)

Perhetyö on joustavaa ja räätälöityä perheen tarpeiden mukaisesti. Se sisältää ohjausta ja neuvontaa arkeen, lasten kasvatukseen ja perheenjäsenten väliseen vuorovaikutukseen liittyvissä asioissa. Tärkeää on työskentely perheen omassa ympäristössä, luottamuksellinen suhde työntekijän ja perheen välillä sekä vuorovaikutus perheen kanssa. Perhetyöntekijän on pätevä ja osaa työskennellä erilaisten perheiden ja tilanteiden kanssa. Jos perhetyöntekijä havaitsee, että lapsi tai nuori on lastensuojelun tarpeessa, hänen on velvollisuus tehdä asianmukainen lastensuojeluilmoitus, jotta lapsen tai nuoren turvallisuus ja hyvinvointi voidaan varmistaa. (THL, Perhetyö, 2023.)

3.2 Hyvinvointi

Mielenterveys, toisin sanoen hyvinvointi, on paljon enemmän kuin pelkkä mielenterveyshäiriöiden puuttuminen. Se on osa yleistä terveyttä, ja ilman hyvää mielenterveyttä ei voida puhua kokonaisvaltaisesta terveydestä.

Hyvinvointimme on seurausta monista erilaisista tekijöistä, kuten yhteiskunnallisista, biologisista ja ympäristöön liittyvistä tekijöistä. Hyvinvoinnin edistämiseen, suojelemiseen ja palauttamiseen on olemassa kustannustehokkaita julkisen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon sekä eri alojen strategioita ja toimenpiteitä. Mielenterveys on kokonaisvaltainen käsite, eikä se tarkoita vain mielenterveyshäiriöiden tai vammojen puuttumista. (WHO, 2023.)

Hyvä mielenterveys tarkoittaa sitä, että yksilö tunnistaa omat kykynsä, pystyy selviytymään elämän normaaleista stressitekijöistä, voi työskennellä tehokkaasti ja tehdä osuutensa yhteiskunnassa. Se on perustavanlaatuinen osa kykyämme ajatella, tuntea, vuorovaikuttaa toisten ihmisten kanssa, tienata elantomme ja nauttia elämästä. Tästä syystä mielenterveyden edistäminen ja tukeminen ovat olennainen huolenaihe niin yksilöiden, yhteisöjen kuin yhteiskuntien tasolla kaikkialla maailmassa. (WHO, 2023.)

Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen: terveys, materiaallinen hyvinvointi ja koettu hyvinvointi eli elämänlaatu. Hyvinvointiin sisältyy yhteisön ja yksilöiden hyvinvointi. Yhteisön hyvinvointiin vaikuttavat erityisesti ympäristö, työllisyys, sekä toimeentulo. Yksilön hyvinvoinnin keskeisiä osa-alueita ovat sosiaaliset suhteet, mahdollisuus itsensä toteuttamiseen, koettu onnellisuus sekä sosiaalinen pääoma. Koettua hyvinvointia mitataan elämänlaadulla, joka muovautuu terveyden, materiaallisen hyvinvoinnin, odotusten, ihmissuhteiden, omanarvontunnon ja mielekkään tekemisen kautta. (THL, Hyvinvointi, 2023.)

Arjen hyvinvointi ja terveys ovat yhteydessä toisiinsa. Kun arki sujuu suunnitelmien mukaisesti ja ilman liiallisia ponnisteluja, se tukee mielenterveyttä. Kuitenkin, elämässä joutuu jatkuvasti tasapainoilemaan velvollisuuksien, vaatimusten ja nautinnollisten asioiden välillä, ja tämän tasapainon ylläpitäminen on tärkeää. (Timonen, 2020.)

Yleinen virhe ylikuormittuessa on alkaa karsia niistä asioista, jotka tuovat itselle hyvinvointia, kuten sosiaalisista suhteista tai mieluisista harrastuksista. Tämä kierre voi laskea mielialaa entisestään. Kun huomaa tällaisen tilanteen, on tärkeää pysähtyä, tunnistaa omat tarpeet ja löytää keinot, jotka tukevat omaa hyvinvointia. Pienet teot kuten riittävä uni ja säännöllinen, terveellinen ravinto auttavat jaksamaan ja takaavat paremman jaksamisen haasteiden keskellä. Pienet arkiset asiat luovat rytmiä ja tuottavat mielihyvää. (Timonen, 2020.)

Mielekäs arjen tekeminen on tärkeää terveyden ja mielen hyvinvoinnin kannalta. Panostaminen niihin asioihin, joista nauttii ja jotka antavat mielihyvää, ovat avainasemassa kun puhutaan koetusta hyvinvoinnista. Myös ottamalla omat voimavarat huomioon suunnitellessa työtehtäviä, välttää kuormittumasta liikaa. Liikunta ja ulkoilu ovat tapoja ylläpitää sekä fyysistä että henkistä kuntoa. Liikunnan ei tarvitse olla rankkaa, vaan se voi olla jotain, josta nauttii. Sosiaalisten suhteiden ylläpitäminen ja uusien ystävyys-suhteiden luominen voivat myös lisätä mielialaa ja koettua hyvinvointia. (Timonen, 2020.)

Unen merkitystä terveydelle ja merkittävä. Hyvät elämäntavat sekä stressinhallinta edistävät hyvää, levollista unta. Jos mielessä pyörii ahdistavia asioita, on tärkeää löytää tapoja käsitellä niitä hyödyllisellä tavalla ja välttää turhaa asioiden pohtimista. Positiivinen elämänasenne on myös hyväksi hyvinvoinnille. Pienillä teoilla, kuten kiitollisuuden harjoittamisella ja omien virheiden hyväksymisellä, voi lisätä positiivisuutta elämään. Jatkuva valittaminen voi päinvastoin vähentää hyvinvointia. Lisäksi suuntaamalla ajatuksia tulevaisuuteen voi edistää optimismia ja hyvää mieltä. (Timonen, 2020.)

Lapsiperheiden hyvinvointi on monimuotoinen ja Terveyden ja Hyvinvoinnin Laitoksen (THL) FinLapset-rekisteri- ja kyselytutkimuksen

kyselyyn vastanneiden vanhempien kokemusten perusteella, useimmat perheet kokevat arkielämänsä sujuvan hyvin. Vanhemmat ovat yleisesti tyytyväisiä elämäänsä, parisuhteisiinsa ja vanhemmuuteensa. Varhainen vuorovaikutus vauvan kanssa sujuu lähes kaikilla hyvin. Perheissä, joissa asuu kaksi aikuista, ilmapiiri näyttää olevan tyytyväisempi ja osallisuus suurempi kuin yksinhuoltajaperheissä. (THL, 2023.)

Vanhempien psyykkinen hyvinvointi on myös osa lapsiperheiden kokonaiskuvaa, ja THL:n kysely osoittaa, että joillakin vanhemmilla on merkittäviä haasteita jaksamisessa. Masennusoireet ja uupumus ovat melko yleisiä, ja nämä haasteet vaikuttavat perheen arkeen ja lasten hyvinvointiin. Lisäksi yksinäisyys on yleistä, vaikka suurimmalla osalla vanhemmista on toimiva tukiverkosto. (THL, 2023.)

Taloudellinen niukkuus on haaste, joka koskettaa osaa lapsiperheistä, ja se voi vaikuttaa ruokaturvaan ja perheen hyvinvointiin. Erityisesti kouluttamattomat ja työelämän ulkopuolella olevat vanhemmat kokevat taloudellista painetta. Lapsiperheet tarvitsevat tukea monilla eri alueilla, kuten vanhemmuuteen, jaksamiseen, taloudellisiin haasteisiin ja lasten kehitykseen. Kuitenkin osa vanhemmista ei ilmaise tarvettaan ammattilaisille, mikä johtaa siihen, että he eivät saa tarvitsemaansa apua oikea-aikaisesti. Tämä korostaa tarvetta tarjota saatavilla olevia tukipalveluita ja varmistaa, että vanhemmat tietävät, mistä apua voi hakea. (THL, 2023.)

Lapsiperheiden hyvinvointi on monitahoinen kysymys, joka vaatii yhteiskunnan, niin sosiaali ja terveydenhuollon kuin myös muiden tahojen ja organisaatioiden huomiota ja toimia. Pyrkimyksenä tulisi olla lapsiperheiden tukeminen monin eri tavoin, jotta perheet voivat tarjota lapsilleen parhaan mahdollisen kasvun ja kehityksen edellytykset.

Suomalaisen hyvinvoinnin kokonaiskuva on vahva monilla osa-alueilla, mutta samalla paljastaa useita haasteita. Suomi on vakiintunut kansainväliseksi hyvinvoinnin ja kestävyuden johtajaksi, jonka hyvät tulokset näkyvät kansalaisten, talouden ja ympäristön monissa näkökulmissa. Merkittävä vahvuus on korkea elämäntyytyväisyys, joka on pysynyt Organisation for Economic Co-operation and Development -keskiarvon (OECD-keskiarvon) yläpuolella viime vuosikymmeninä. Suomalaisilla on myös alhainen negatiivisten tuntemusten osuus, ja he kokevat suhteellisen vähän masennuksen ja ahdistuksen oireita verrattuna muihin maihin. (OECD. 2023, 35-52.)

Kuitenkin raportoidut ongelmat, kuten itsemurhat ja toivottomuuden kokemukset, vaativat edelleen huomiota. Vaikka itsemurhamäärät ovat laskeneet, Suomi sijoittuu edelleen korkealle OECD-maiden joukossa. Toivottomuuden tunteet ovat kuitenkin nousseet vuodesta 2017 alkaen, erityisesti COVID-19-pandemian vaikutuksesta. Taidoissa ja osaamisessa Suomi on pitkään ollut PISA-tutkimuksen johtavien maiden joukossa, mutta viime vuosikymmenellä suorituskyky on laskenut. Erityisesti kognitiiviset taidot luonnontieteissä ovat heikentyneet. Lisäksi korkea-asteen koulutuksen saavutusaste on vertailullisesti alhainen nuorten aikuisten keskuudessa. (OECD. 2023, 35-52.)

Ympäristönäkökulmasta Suomi on kohdannut haasteita, esimerkiksi ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Vaikka Suomi on vahva kestävä kehityksen kannattaja, ympäristötulokset eivät aina ole olleet myönteisiä, ja erityisesti tiettyjen ympäristönäkökohtien, kuten luonnon monimuotoisuuden, osalta on parantamisen varaa. Suomella on kuitenkin vahva asema useilla hyvinvointiin liittyvillä mittareilla. Hyvinvoinnin edistäminen vaatii kuitenkin jatkuvaa ja monipuolista lähestymistapaa, joka ottaa huomioon sosiaaliset, taloudelliset sekä ympäristönäkökohdat. (OECD. 2023, 35-52.)

3.3 Kolmas sektori

Yhteiskunnallisten sektorien erottelu perustuu ajatukseen, että eri sektorit toimivat omanlaisillaan logiikoilla. Ensimmäinen sektori kattaa markkinat ja yritykset, toinen sektori julkisen sektorin ja valtion, kolmas sektori keskittyy kansalaisjärjestöihin ja vapaaehtoistoimintaan, kun taas neljäs sektori liittyy perheisiin ja kotitalouksiin. Kolmas sektori viittaa yleisimmin kansalaisyhteiskunnan järjestöihin ja säätiöihin. (Konttinen, 2023.)

Kolmannen sektorin erityispiirteitä ovat voittoa tavoittelematon kansalaistoiminta ja vapaaehtoisuus. Toiminta syntyy yleensä kansalaisten omista arvoista ja keskusteluista. Kolmannen sektorin organisaatiot vaihtelevat kooltaan ja toiminnoiltaan monipuolisesti ja sisältävät esimerkiksi naapuruusyhdistykset, urheiluseurat, avustusjärjestöt ja ammatilliset yhdistykset. (Konttinen, 2023.)

Kolmas sektori ja kansalaisyhteiskunta ovat lähellä toisiaan käsitteinä, mutta kansalaisyhteiskuntaan liittyy painotus spontaaniin, ruohonjuuritason toimintaan ja poliittiseen ulottuvuuteen. Kansalaisyhteiskunta korostui erityisesti Itä-Euroopan vallankumousten ja uusien yhteiskunnallisten liikkeiden vaikutuksesta 1990-luvun alussa. (Konttinen, 2023.)

Kolmas sektori on käsite, joka syntyi 1960-luvulla Yhdysvalloissa ja levisi 1970-luvulla myös Eurooppaan, erityisesti Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) -järjestön vaikutuksesta. Amitai Etzioni tunnetaan käsitteen alkuperäisenä esittäjänä. Kolmannen sektorin keskiössä oli alun perin vapaaehtoisjärjestöjen rooli työllisyyden hoidossa ja sosiaalisten palvelujen tuottajina. (Konttinen, 2023.)

1980-luvulla kolmas sektori nähtiin inhimillisenä ja pehmeänä vaihtoehtona työllisyyden hoitamisessa. Samalla alettiin harkita, että se voisi korvata osittain julkiset palvelut talousvaikeuksien kohdatessa valtiontalouden. Paikalliset yhdistykset ja naapuriapu-ryhmät nähtiin

kykenevän joustavammin vastaamaan palveluiden tarpeisiin. Kolmannen sektorin taloudellinen ja työllisyysnäkökulma vahvistui 1990-luvun laman aikana, kun järjestöt nousivat keskiöön palvelujen tuottajina. Tämän lisäksi ajatukset "työn lopusta" ja kolmannen sektorin roolista massatyöttömyyden lievittäjänä olivat liikkeellä. (Konttinen, 2023.)

Tutkimuksessa merkittävä käännekohta oli 1990-luvulla toteutettu "Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project," joka syvensi ymmärrystä voittoa tavoittelemattomasta sektorista. Tämä projekti toi esiin tarpeen käsitteelliseen kehittelyyn. Vuonna 1994 esitettiin, että voittoa tavoittelemattoman talouden erityistarkastelujen sijaan tulisi keskittyä kehkeytymässä olevan sosiaalis-taloudellisen kansalaisyhteiskunnan analysointiin. Tämä merkitsi siirtymää vapaaehtoisuuden ja hyväntekeväisyyden erittelyistä vastavuoroisuuden tarkasteluun yhteisöllisyyttä korostaen. Sosiaalisen pääoman tutkimus, erityisesti Robert Putnamin työt, vahvistivat kolmannen sektorin tutkimuksessa luottamuksen, verkostojen, normien ja arvojen merkitystä. (Konttinen, 2023.)

3.4 Aikaisemmat tutkimustulokset

Aikaisempia tutkimuksia, joita käytän työni pohjana ovat Juupaluoman (2023), Enteen (2021), Hämääläisen ja Kankaisen (2020) ja Öfverstenin (2021) opinnäytetyöt, jotka ovat kaikki ylemmän ammattikorkeakoulun lopputöitä. Näissä opinnäytetöissä tulevat esiin niin kolmannen sektorin palvelut kuin myös perhetyö sekä hyvinvointi, jotka ovat minun tutkimukseni keskeisimpiä teemoja.

Juupaluoman (2023, 8-10) ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä, Vaasan Setlementtiyhdistyksen Poikatyön arviointi ja kehittäminen, keskiössä on poikien ja miesten hyvinvointiin liittyvät haasteet. Nämä haasteet näkyvät eri yhteiskunnan osa-alueilla, kuten koulumenestyksessä, korkeakoulutukseen hakeutumisessa, päihde- ja

mielenterveysongelmissa, syrjäytymisessä, itsemurhissa ja vankilukuina, mikä heijastuu myös alhaisempana elinajanodotteessa. Poikien ja miesten tukemiseen on erilaisia keinoja ja menetelmiä, ja yksi näistä on sukupuolisensitiivinen sosiaalinen nuorisotyö, kuten Vaasan Setlementtiyhdistyksen Poikatyö.

Juupaluoman (2023, 31-35) tulokset osoittivat, että Vaasan Setlementtiyhdistyksen Poikatyön asiakkaat saavat toiminnasta sosiaalista pääomaa, lisääntyvää itsetuntoa ja luovat sosiaalisia suhteita. Yhteistyökumppaneiden ja muiden Poikatyötä tekevien organisaatioiden näkökulmasta nousi esiin konkreettisia kehittämiskohteita, kuten kouluyhteistyön parantaminen ja menetelmien kehittäminen, esimerkiksi palautteenkeruun ja toiminnan arvioinnin osalta.

Enteen (2021, 2) ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä Yhteistyön kehittäminen avoimessa perhetyössä Kaarinan perhekeskuksen, kolmannen sektorin sekä seurakunnan välillä, kehitettiin yhteistyötä kaupungin, järjestöjen ja seurakunnan välillä perhepalveluissa Kaarinassa. Tavoitteena oli saada eri toimijat tekemään tiivistä yhteistyötä perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Projekti loi toimintamallin, joka perustui yhteisiin työpajoihin ja kyselytutkimukseen. Tuloksena syntyi toimintamalli, viikkolukujärjestys ja juliste perhetoiminnasta. Osallistujien palautteen perusteella yhteistyön tiivistäminen, päällekkäisyyksien välttäminen ja oppiminen toisilta oli keskeistä.

Hämäläisen ja Kankaisen (2020, 7-10) ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä, Aito kumppanuus: Tampereen lapsiperhepalveluja järjestävien toimijoiden ylisektorinen yhteistyö ja sen kehittäminen, tutkittiin miten Tampereen kaupungin lapsiperheiden sosiaalipalveluiden työntekijät ja perheverkon järjestötoimijat kokevat yhteistyön tilanteen ja sen parantamistarpeet. Päämääränä oli lisätä ammattilaisten tietoa ja vahvistaa aitoa kumppanuutta eri toimialojen välillä, jotta palvelujen

ohjaaminen olisi helpompaa ja palvelut voitaisiin suunnata asiakaslähtöisesti oikea-aikaisesti.

Hämäläisen ja Kankaisen (2020, 81-87) tutkimustuloksista ilmeni, että vastaajat pitivät yhteistyötä tärkeänä ja näkivät sen hyödyttävän asiakasperheitä. Yhteistyötä haluttiin kehittää, mutta siitä puuttui selkeä strategia toimijoiden keskuudessa. Tulosten perusteella nykytila yhteistyössä oli hajanainen. Yhteistyötä voitaisiin kehittää kohti kumppanuutta yhteisten rakenteiden, dialogisen työskentelytavan, säännöllisten yhteisten tapahtumien ja verkostojen sekä toimivan palvelukortiston avulla. Kehittämisehdotuksena onkin luoda yhteistyömalli ja strategia Tampereen lapsiperheiden sosiaalipalveluiden toimijoille, jotta aito kumppanuus voitaisiin saavuttaa.

Öfverstenin (2021, 6-9) ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyön, Kutsu myönteiseen muutokseen: Arvostava haastattelu kehittämisen välineenä kolmannella sektorilla, tavoitteena oli lisätä ymmärrystä kolmannen sektorin työhyvinvoinnista. Tämä onnistuttiin saavuttamaan kokeilemalla vahvuusperustaista kehittämismenetelmää, jota kutsutaan nimellä arvostava haastattelu. Arvostava haastattelu perustuu ratkaisukeskeiseen lähestymistapaan, jossa tunnistetaan organisaation vahvuuksia.

Öfverstenin (2021, 50-53) tarkoituksena oli selvittää, sopiiko arvostava haastattelu kolmannen sektorin järjestöjen kehittämiseen, mitkä tekijät ovat avainasemassa sen onnistumisessa ja millaisia tulevaisuuden visioita hyvinvoinnista syntyy tämän menetelmän avulla. Kehittämistyön tulokset korostivat, että työhyvinvoinnin kannalta keskeisiä tekijöitä kolmannella sektorilla ovat johtaminen ja työympäristö. Tulokset osoittavat, että arvostava haastattelu soveltuu hyvin kolmannen sektorin organisaatioiden kehittämiseen.

4 TUTKIMUKSEN METODOLOGIA

Tutkimuksen metodologia tarkoittaa niitä menetelmiä ja periaatteita, joita käytetään, kun suoritetaan tutkimusta jostakin aiheesta (Cambridge Dictionary, 2023). Tässä opinnäytetyössä metodologiana toimii kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Kappale sisältää laadullisen tutkimuksen lisäksi tutkimuskohteen tarkastelua sekä tietoa tutkimusaineiston keräämisestä.

4.1 Laadullinen tutkimus

Opinnäytetyössäni olen valinnut laadullisen tutkimusotteen. Tämä tutkimusote perustuu pyrkimykseen kuvata todellista elämää mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Laadullisessa tutkimuksessa tavoitteena on löytää uusia tosiasioita ja ilmiöitä, sen sijaan että pyrittäisiin vahvistamaan jo olemassa olevia väittämiä. Laadullinen tutkimus on monimuotoista, ja eri tieteenaloilla on omia perinteitään ja lähestymistapojaan tähän tutkimusmuotoon. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2009, 160–164.)

Laadullisen tutkimuksen tunnuspiirteisiin kuuluu useita olennaisia elementtejä. Se on holistista, eli se pyrkii saamaan kokonaisvaltaisen kuvan tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimusaineisto kerätään todellisista ja luonnollisista tilanteista, ja pyritään vähentämään ulkopuolista vaikutusta näihin tilanteisiin mahdollisimman paljon. Tutkimuksessa hyödynnetään ihmisiä tiedonkeruun välineenä, esimerkiksi haastatteleamalla tai havainnoimalla. Analyysi on induktiivista, mikä tarkoittaa, että aineistoa tarkastellaan monipuolisesti ja yksityiskohtaisesti ilman valmiita ennakkokäsityksiä. (Hirsjärvi ym. 2009, 160–164.)

Vaikka kvalitatiiviselle tutkimukselle ei voi antaa yhtä ainoaa määritelmää, voidaan sen ominaispiirteinä pitää epäilyä itsestään selvästi tiedettyä kohtaan, kvalitatiivisen aineiston suosimista, strukturoimattoman ja

luonnollisen aineiston suosimista, sitoutumista lähelle menevään tarkasteluun, keskittymistä toimintaan, subjektiuden arvostamista, asianosaisten omien merkitysten ja tulkintojen korostamista, tutkijan paikan reflektointia, monimutkaisuuden sietokykyä, mitä- ja miten-kysymysten painottamista sekä anayysivetoisuutta. Laadullisessa tutkimuksessa mitään ei voi ottaa annettuna ja usein tutkimuksen kohteena onkin joku yhteiskunnallisesti ajankohtainen kysymys, kuten maahanmuuttajat. Tutkimuksen aineistoja ei myöskään pyritä irrottamaan kontekstistaan, vaan niitä tulkitaan osana kontekstia. Ihmisten toimintaa tutkitaan siellä, missä se normaalisti tapahtuu. Tällöin tutkimus pyrkii osoittamaan, kuinka erilaiset merkitykset ja järjestykset ovat aktiivisen toiminnan tulosta. (Juhila, 2021.)

Laadullisessa tutkimuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia laadullisia menetelmiä tiedon hankinnassa, kuten haastatteluja ja havainnointia. Kohdejoukko valitaan tutkimuksen tarkoituksen mukaan, eikä yleensä pyritä suureen otokseen. Tutkimussuunnitelma voi muuttua tutkimuksen edetessä, ja jokainen tutkittava tapaus kohdataan ainutlaatuisena. Aineistoa tulkitaan sen omasta lähtökohdasta, huomioiden sen ainutlaatuisuus. Näiden piirteiden avulla laadullinen tutkimus mahdollistaa syvällisen ymmärryksen monimutkaisista ilmiöistä ja antaa tilaa uusien näkökulmien löytämiselle. (Hirsjärvi ym. 2009, 160–164.)

Subjektiuden, toimijuuden ja näkökulmaisuuuden arvostaminen on keskeinen periaate laadullisessa tutkimuksessa. Periaate liittyy sekä tutkittavien ihmisten että tutkijan subjektiivisuuden huomioimiseen tutkimusprosessissa. Subjektiuden arvostaminen tarkoittaa, että laadullisessa tutkimuksessa tutkittavia ihmisiä kohdellaan subjektiuden omaavina toimijoina. Tutkittavalla on omia henkilökohtaisia kokemuksia, tavoitteita ja kykyä tuottaa merkityksiä, eli heillä on persoonallinen subjektiuus. Lisäksi, kun ihmiset toimivat yhdessä, syntyy jaettu merkityksiä, mikä viittaa kollektiiviseen toimijuuteen, kuten erilaiset

työkulttuurit ja alakulttuurit tuottavat kollektiivista subjektiutta. (Juhila, 2021.)

Subjektiuden arvostamisen toinen puoli laadullisessa tutkimuksessa liittyy tutkijan oman subjektiuden hyväksymiseen ja tunnistamiseen. Tutkijan on tärkeää ymmärtää, miten hänen oma toimintansa ja kokemuksensa vaikuttavat tutkimusprosessiin. Tutkija ei toimi ulkopuolisena tarkkailijana ja analysoijana, vaan hän tunnistaa oman subjektiivisuutensa ja reflektoi sitä. Tutkijan omat tavoitteet ja merkitykset voivat vaikuttaa hänen tulkintaansa, ja tämän tunnistaminen on keskeistä laadullisen tutkimuksen avoimuuden ja rehellisyyden kannalta. (Juhila, 2021.)

4.2 Tutkimuskohde

Taimitarhan vaasalaisille perheille tarjoama avoin perhetyö tarjoaa tukea perheille erilaisissa elämäntilanteissa. Setlementin tarjoama avoin perhetyö ei kuitenkaan ole sosiaalihuoltolain mukaista palvelua, vaan kolmannen sektorin järjestämää toimintaa. Taimitarhan ryhmät ovat kohtaamispaikkoja, joissa perheet saavat vertaistukea samanlaisessa elämäntilanteessa olevilta muilta perheiltä, sekä tukea ja ohjausta ohjaajalta. Toiminta on kohderyhmään kuuluville maksutonta ja tarkoituksena on luoda lapsiperheille paikka, johon on helppo tulla tapaamaan muita lapsia ja vanhempia.

Vaasan Setlementtiyhdistys perustettiin Vaasassa virallisesti 4.2.1950 ravintola Ernstissä pidetyn kokouksen myötä, ja se rekisteröitiin seuraavana vuonna. Setlementtikeskuksen talo Vaasan Palosaarella oli kuitenkin jo olemassa ennen yhdistyksen perustamista. Talo rakennettiin vuosina 1908-1910 lahjoitusvaroin ja talkoilla. Kolme yhdistystä, Lasten seimiyhdistys, Kansanopistoyhdistys ja Palosaaren Työkotiyhdistys, osallistuivat talon suunnitteluun ja rakentamiseen. Palosaaren Työkotiyhdistys lopetti toimintansa vuonna 1966, ja sen omaisuus siirtyi

Vaasan Setlementtiyhdistykselle, mukaan lukien Huvilakadun kiinteistö, joka nykyään kuuluu Vaasan kaupungille. (Vaasan setlementti, 2023a.)

Setlementtityön juuret ulottuvat kuitenkin Englantiin, missä liike sai alkunsa 1880-luvulla kirkkoherra Samuel Barnettin pyrkimyksenä auttaa köyhiä työläisiä slummeissa. Suomen setlementtiliikkeen uranuurtajina toimivat Alli Trygg-Helenius, joka oli naisasianainen ja raittiusliikkeen kannattaja, sekä Sigfrid Sirenus, merimiespappi Lontoossa 1900-luvun alussa. He vaikuttivat setlementtityöhön ja sen periaatteisiin Suomessa. (Vaasan setlementti, 2023a.)

Vaasan Setlementtiyhdistys on voittoa tavoittelematon kansalaisjärjestö, jonka toiminta perustuu vastuullisuuteen. Setlementtiyhdistys on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton, mikä tarkoittaa, että yhdistys ei ota kantaa tiettyihin uskonnollisiin tai poliittisiin näkemyksiin. Tämä auttaa yhdistystä toimimaan monimuotoisessa yhteiskunnassa ja palvelemaan ihmisten moninaisuutta. Järjestön arvoina toimivat arvostava kohtaaminen, oikeudenmukaisuus sekä rohkeus. Arvostava kohtaaminen edustaa sitä, että yhdistys kohtelee kaikkia ihmisiä kunnioittavasti ja arvostaen heidän näkemyksiään ja tarpeitaan. Oikeudenmukaisuus on peruseriaate, joka ohjaa yhdistyksen toimintaa, jolloin pyritään edistämään oikeudenmukaisempaa yhteiskuntaa. Rohkeus puolestaan takaa sen, että yhdistys uskaltaa ottaa haasteita vastaan ja tehdä työtä yhteisön hyväksi, vaikeissakin tilanteissa. (Vaasan Setlementti, 2023b.)

Vaasan Setlementillä toimintakenttä on hyvin laaja ja se ylettyy monelle elämän osa-alueelle. Setlementti on kolmannen sektorin palvelu ja se tuottaa palveluita Vaasan kaupungille ja sillä on kerhotoimintaa eri-ikäisille vaasalaisille ikähaarukkana 0–100 vuotiaat. Tämän lisäksi Setlementti järjestää työttömien, eläkeläisten ja veteraanien ruokailuja, työllisyyden edistämispalveluita, asumispalveluita eri elämäntilanteisiin sekä erilaista projekti- ja kehittämishankkeita. Setlementti Yhdistyksellä Vaasassa on

noin 52 työntekijää ja vapaaehtoisia 38. Setlementti on kansalaisjärjestö, jonka toiminnan keskiössä on ihminen edustaen arvoina yhteisöllisyyttä sekä erilaisuuden hyväksymistä. Setlementti on merkittävä valtakunnallinen palveluntuottaja 33 paikkakunnalla ympäri Suomea. (Vaasan Setlementti, 2023b.)

Vaasan Setlementin perhetyöhön kuuluu neljä yksikköä, joita ovat Arkipaja, Taimitarha, Tyttötyö sekä Poikatyö. Arkipaja on ennaltaehkäisevää perhetyötä, jonka toiminta on alkanut 2000-luvulla. Toiminta on intensiivistä sekä kohdennettua ryhmätoimintaa vaasalaisille kantasuomalaisille ja maahanmuuttajaäideille sekä heidän alle kouluikäisille lapsilleen. Toiminnan tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä sekä lisätä maahanmuuttajaäitien integrointia yhteiskuntaan, tukea vanhemmuutta sekä lapsen ja äidin vuorovaikutusta sekä lisätä äitien voimavaroja. Taimitarhan toiminta on alkanut 2003 ja sen tarkoituksena on tavoittaa avoimella ja maksuttomalla toiminnalla vaasalaisten lapsiperheiden vanhempia sekä mahdollistaa heille varhainen tuki uuteen elämäntilanteeseen sekä arkeen. Taimitarhan tarkoituksena on tarjota vertaistukea aikuisille sekä 0–12 vuotiaille lapsille. Toiminnan keskiössä on vanhemmuuden tukeminen, vertaistuki, saavutettavuus sekä maksuttomuus. (Vaasan Setlementti, 2023c.)

Tyttötyön toiminta on alkanut vuonna 2005 ja sen tarkoituksena on tavoittaa kohdennetun työn mallilla Ristinummen ja Vanhan Vaasan 4–7. Luokkalaiset tytöt. Tämä malli tarjoaa tytöille yksilöllisen kohtaamisen sekä kokemuksen osallisuudesta. Tyttötyön tavoitteena on osallistaminen sekä osallisuus, yksilöllinen kohtaaminen, kaveritaitojen lisääminen sekä tasavertaisuus. Poikatyön toiminta-ajatus on sama, mutta se kohdistuu saman alueen 4–7. luokkalaisiin poikiin. Poikatyön tavoitteita on syrjäytymisen ehkäisy, kaveritaitojen lisääminen, osallisuuden ja itsetunnon vahvistaminen sekä tasavertaisuus. (Vaasan Setlementti, 2023c.)

Orion-ryhmä on tarkoitettu lapsille ja heidän tärkeille miehille, kuten isille, bonusisille, isoisille, kummisedille ja muille merkittävälle miehille. Ryhmä on suunniteltu tarjoamaan mahdollisuus näille miehille osallistua aktiivisesti lastensa elämään ja viettää yhteistä aikaa lastensa kanssa. Toiminta järjestetään yhteistyössä Vaasan Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) paikallisyhdistyksen kanssa kerran kuukaudessa. Orion-ryhmä tarjoaa erilaista ohjelmaa, kuten leikkejä, oppimista ja yhteisiä kokemuksia, jotka vahvistavat isien ja muiden miesten suhdetta lapsiinsa. Tavoitteena on tukea positiivisia perhesuhteita ja edistää yhteistä hyvinvointia perheessä. (Vaasan Settlementti, 2023c.)

Vanhempi lapsiryhmä, joka kokoontuu Ristinummella kerran viikossa on tarkoitettu pääsääntöisesti Ristinummen alueella oleville lapsiperheille, joiden lapset ovat 0-12-vuotiaita. Samalla periaatteella toimii myös Gerbyssä vanhempi lapsiryhmä, joka tavoittaa pääsääntöisesti Gerbyn lähetyksillä asuvat lapsiperheet. Palosaarella puolestaan kokoontuu joka viikko vanhempi vauvaryhmä sekä joka toinen viikko yhden vanhemman perheiden ryhmä. Vauvaryhmä on tarkoitettu alle yksi vuotiaalle lapsille sekä heidän vanhemmilleen, kun puolestaan yhden vanhemman perheiden ryhmä on tarkoitettu yksinhuoltajille ja heidän alle 12-vuotiaalle lapsilleen. Yhden vanhemman perheiden ryhmä on siis tarkoitettu vanhemmille, jotka yksin hoitavat lapsiperheensä, nämä vanhemmat voivat olla yksinhuoltajia, yhteishuoltajia, etä- tai lähivanhempia tai itsellisiä äitejä. Kaikki nämä ryhmät ovat kuitenkin paikkoja, joissa vanhemmat saavat vertaistukea toisiltaan ja lapset saavat omanikäistä seuraa ohjatun toiminnan puitteissa.

4.3 Aineiston kerääminen

Kyselylomake on yksi yleisin tiedonkeruumenetelmä käyttäytymistieteissä ja lomakkeiden etuna pidetäänkin niiden nopeaa analyysiä sekä edullisuutta (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Kyselytutkimuksen avulla voidaan

kerätä laaja tutkimusaineisto ja menetelmä on tehokas ja säästää tutkijan aikaa ja resursseja. Kyselyn aikataulutaminen sekä kustannusten arvioiminen on tarkempaa kuin esimerkiksi haastattelussa. Tavallisimpia kyselytutkimukseen liittyviä heikkouksia ovat vastausten antajien vakavuus, rehellisyys sekä mahdolliset väärinymmärrykset. Lomakkeiden laatiminen vie myös aikaa sekä vaatii tutkijalta laajaa tietoa sekä taitoa. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.)

Lomakkeen laadinnalla voidaan vaikuttaa tutkimuksen onnistumiseen. Tarkasti laadittu lomake ja hyvin mietityt kysymykset nostavat vastausprosenttia sekä tuottavat laadukkaampaa aineistoa kuin nopeasti tehdyt kyselylomakkeet. Lomakkeiden kysymyksiä muotoillaan usein kolmella eri tavalla. Näitä ovat avoimet kysymykset, monivalintakysymykset sekä asteikko eli skaaloihin perustuvat kyselyt. Avoimissa kysymyksissä esitetään kysymyksiä, joihin vastaajien tulee itse vastata ilman, että heillä on vastausvaihtoehtoja. Monivalintakysymyksissä tutkija on laatinut valmiiksi numeroidut vastausvaihtoehdot, jolloin kyselyyn vastaajan tulee valita hänelle sopivin vaihtoehto. Asteikkoihin perustuvassa kyselyssä esitetään väittämiä, jolloin vastaaja valitsee niistä sen, miten voimakkaasti hän on samaa mieltä tai eri mieltä väitteen kanssa. (Hirsjärvi ym. 2009, 198-200.)

Teemahaastattelu on tutkimusmenetelmä, joka sijoittuu strukturoitujen ja avointen haastattelujen välimaastoon. Yleensä on ennalta tiedossa, mitä aiheita tutkitaan, mutta itse kysymysten tarkka muotoilu ja niiden järjestys jätetään avoimeksi. Tämä antaa haastattelutilanteelle joustavuutta ja mahdollistaa osallistujien syvempään pohdintaan aiheista. Teemahaastattelua käytetään kasvatus- ja yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa, koska se sopii hyvin laadullisen tutkimuksen periaatteisiin. (Hirsjärvi ym. 2009, 208–211.)

Ryhmähaastattelu on tiedonkeruumenetelmä, jossa useampi henkilö osallistuu haastatteluun samanaikaisesti. Tämä mahdollistaa tietojen keräämisen monelta eri osallistujalta samanaikaisesti, joka on tehokasta ja antaa monipuolisen näkökulman tutkittavaan aiheeseen. Ryhmähaastattelun käytössä on myös omat haasteensa, kuten ryhmän dynamiikan vaikutus keskusteluun ja mahdollisten dominoivien osallistujien vaikutus keskustelun suuntaamiseen. Nämä tekijät on otettava huomioon tulosten analysoinnissa ja johtopäätösten tekemisessä. (Hirsjärvi ym. 2009, 208–211.)

Haastattelun käytännön toteuttamiseen liittyy esimerkiksi kysymysten testaaminen ennen varsinaista haastattelua, osallistujien kanssa sopiminen haastattelusta, kysymysten esittäminen, keskustelun ohjaaminen ja keskustelun aloittaminen. Kaikki nämä vaiheet vaikuttavat siihen, miten haastattelu sujuu ja millaisia tuloksia siitä saadaan. (Hirsjärvi ym. 2009, 208–211.)

“Haastattelijaksi ei synnytä, haastattelijaksi opitaan”, kuten teoksessa Haastattelu, tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus Ruusuvuori ja Tiittula toteavat (2005, 73). Tästä syystä päätin, että toteutan tutkimukseni kyselylomakkeen lisäksi ryhmäteemahaastatteluna. Toteutan Taimitarhan ohjaajille ryhmähaastattelun Vaasan Setlementin tiloissa, jolloin valmiiden teemojen ympärille muodostunut haastattelu äänitetään sekä litteroidaan.

Ruusuvuoren ja Tiittulan (2005, 223) mukaan Suomessa tyypillisesti ryhmäkeskusteluun osallistuu 6-8 osallistujaa, mutta minun haastattelussani on 3 osallistujaa, johtuen siitä, että Taimitarhan ryhmissä ei ole enempää ohjaajia. On myös hyvä huomioida ero ryhmäkeskustelun ja ryhmähaastattelun välillä. Ero näiden kahden välillä näkyy vuorovaikutuksen luonteessa, ryhmähaastattelussa vuorovaikutus on enemmän tutkijan ja jokaisen osallistujan välistä, jolloin haastattelun vetäjä pitää vuorovaikutuskontrollin itsellään. Ryhmäkeskustelussa on kyse

osallistujien keskinäisestä vuorovaikutuksesta. (Ruusuvuori & Tiittula, 2005, 223-224.)

Teemahaastattelun jälkeen äänitetty aineisto litteroidaan. Litteraatio tarkoittaa puheen tai toiminnan purkamista kirjoitettuun muotoon omilla sanoin ja lausein. Sen tarkoituksena on vastata kysymykseen "mitä sanotaan?" ja selvittää puheen sisältöä. Esimerkiksi, kun kerätään haastatteluaineistoa, tavoitteena on saada tietoa haastateltavien näkökulmista, mielipiteistä ja ymmärryksestä tietystä ilmiöstä. Tässä yhteydessä keskeistä on puheen sisällön ymmärtäminen, eikä esimerkiksi puhujan takeltelut tai puheen tauot. Tärkeintä on saada selville, mitä haastateltava itse asiasta sanoo. (Kallio, 2021.)

Litteraatiossa on otettava huomioon, että puhe tapahtuu aina tietyssä sosiaalisessa tilanteessa. Siksi myös haastattelijan kysymykset ja kommentit litteroidaan, jotta ymmärretään vastausten konteksti ja kyetään selvittämään, miten haastattelijan sanamuodot voivat vaikuttaa haastateltavan vastauksiin. Tämä auttaa parantamaan tutkimuksen laatua ja antaa syvemmän ymmärryksen haastattelutilanteen dynamiikasta. (Kallio, 2021.)

Tämän tutkimuksen aineisto kerättiin vanhemmilta kyselylomakkeella (liite 2) sekä ohjaajien ryhmämuotoisena teemahaastatteluna (liite 3). Suunnittelin kyselylomakkeen vanhemmille esitetyt kysymykset vastaamaan mahdollisimman hyvin tutkimuskysymyksiin. Tärkeintä oli saada vastaus siihen, onko ryhmissä käyminen vanhemmille merkityksellistä, onhan kyseessä Taimitarhan ryhmien merkittävyystutkimus. Lomakkeesta oli muutama versio ennen varsinaisen lomakkeen syntyä. Lopulliseen lomakkeeseen tuli viisi avointa kysymystä kolmen monivalintakysymyksen lisäksi. Tämä tekee tutkimuslomakkeestani strukturoidun kysymyksen ja avoimen kysymysten välimuodon (Hirsjärvi ym. 2009, 198).

Avoimet kysymykset antavat vastaajalle mahdollisuuden kertoa, kuinka hän todella kokee Taimitarhan toiminnan ja minkälaisia keskeisiä ajatuksia hänellä asiaan liittyen on. On kuitenkin myös mahdollista, että avoimet kysymykset tuottavat sisällöltään kirjavan ja luotettavuudeltaan kyseenalaisen aineiston. (Hirsjärvi ym. 2009, 201.)

Saatekirjeen (liite 1) kirjoittamisen mallina käytin Honkasen ja Moilasen Perheiden tyytyväisyys Mannerheimin lastensuojeluliiton lastenhoitotoimintaan (2015) -opinnäytetyötä. Suunnittelin saatekirjeen toimivaksi molemmille tutkimuksen kohderyhmille: Taimitarhan ohjaajille sekä ryhmissä käyville vanhemmille. Saatekirje oli mukana kyselytutkimuksessa, jolloin kyselyyn vastanneet lukivat sen ennen tutkimukseen osallistumista. Saatekirjeen tarkoituksena on kertoa tutkimukseen osallistujille tutkimuksen taustaa, miksi tutkimusta tehdään, kenelle tutkimus tehdään, kuinka aineisto hävitetään ja tieto vastausten anonyymistä käsittelemisestä. Saatekirje on myös tärkeä, kun puhutaan tutkimuseetiikasta. Saatekirjeen loppussa tulee olla tutkimuksen tekijän yhteystiedot, jotta vastaaja voi myöhemmin olla yhteydessä, mikäli hänellä ilmenee kysymyksiä tutkimukseen liittyen. Tämä auttaa rakentamaan luottamusta tutkijan ja tutkimukseen osallistuvien välille. (Vilhu, 2023.)

Toteutin kyselytutkimuksen Taimitarhan ryhmissä käyville vanhemmille. Otannan kaikista ryhmissä käyvistä vanhemmista toteutti se, että vanhemmille ei etukäteen kerrottu tulevasta kyselystä. Jalkauduin viiteen Taimitarhan ryhmään lokakuussa vuonna 2023. Ryhmien aikana vanhempien tietoon tuotiin, että kysely on täysin anonyymi ja vapaaehtoinen. Näin ollen otantaa lisäsi myös se, että ryhmissä kaikki eivät vastanneet kyselyyn. Taulukossa 2. Vanhempien lukumäärä, esitetään eri ryhmien aikuisten määrät kolmessa eri vaiheessa: syksyllä 2023 käyneiden vanhempien määrä, tutkimuksen aikana ryhmissä olevien vanhempien määrä ja tutkimukseen osallistuneet.

Taulukko 2. Vanhempien lukumäärä.

Ryhmä	Syksyllä 2023 ryhmässä kävijöiden aikuisten määrä	Tutkimuksen aikana ryhmässä olevien Aikuisten määrä	Tutkimukseen osallistuneiden aikuisten määrä
Orion (Gerby)	40	12	10
Vanhempi lapsiryhmä (Ristinummi)	11	2	2
Yhden vanhemman perheiden ryhmä (Palosaari)	8	5	3
Vanhempi lapsiryhmä (Gerby)	48	13	8
Vanhempi-vauvaryhmä (Palosaari)	43	13	8

Orionin (Gerby) ryhmässä syksyllä 2023 oli käynyt 40 eri aikuista, tutkimuksen aikana paikalla oli 12 aikuista ja tutkimukseen osallistui yhteensä 10 aikuista. Ristinummen vanhempien lapsiryhmässä kävijöiden määrä syksyn aikana oli 11 eri aikuista, ja tutkimuksen aikana paikalla oli 2 aikuista, jotka molemmat osallistuivat tutkimukseen. Palosaaren yhden vanhemman perheiden ryhmässä eri aikuisten määrä syksyllä 2023 oli 8, tutkimuksen aikana paikalla oli 5 ja tutkimukseen osallistui 3 aikuista. Gerbyn vanhempien lapsiryhmässä kävi syksyllä 2023 48 eri aikuista, tutkimuksen aikana paikalla oli 13 aikuista ja tutkimukseen osallistui yhteensä 8 aikuista. Palosaaren vanhempien vauvaryhmässä syksyllä 2023 oli 43 eri aikuista, tutkimuksen aikana paikalla oli 13 aikuista ja tutkimukseen osallistui 8 aikuista. Kaiken kaikkiaan kyselytutkimukseen vastasi 31 aikuista viidestä perusryhmästä.

4.4 Aineiston analyysi

Laadullinen analyysi on menetelmä, joka pyrkii tiivistämään ja jalostamaan tutkittavan aineiston käsitteelliseen tai teoreettiseen muotoon. Tavoitteena on syventää ymmärrystä aineiston sisällöstä ja tulkita, mitä se kertoo tutkittavasta ilmiöstä tai aiheesta. Laadullisessa analyysissä ei ole yleispätevää kaavaa tai ohjetta, mutta sen keskeinen tarkoitus on tehdä aineistosta enemmän kuin pelkkä pinnallinen kuvailu. Tämä prosessi liittyy tulkintaan, jossa pyritään vastaamaan kysymyksiin siitä, mitä aineisto sisältää ja minkälaista tietoa se tarjoaa. (Günther, Hasanen & Juhila, 2021.)

Analyysin tavoitteena on rikastuttaa aineiston informaatioarvoa. Tätä varten tutkija käyttää apunaan erilaisia malleja ja teoreettisia viitekehyksiä, jotka perustuvat aiempaan tutkimukseen ja metodologisiin ohjeistuksiin. Laadullinen analyysi voidaan suorittaa eri menetelmillä, ja tutkijan on tehtävä valintoja sen suhteen, mikä analyysimenetelmä sopii parhaiten tutkimusongelmaan ja aineistoon. (Günther ym. 2021.)

Analyysin perinteisiä välineitä ovat koodaaminen, teemoittelu ja tyypittely, jotka ovat sisällönanalyysin muotoja. Nämä perustekniikat auttavat järjestämään ja ymmärtämään aineistoa. Lisäksi erilaiset teoreettiset ja metodologiset lähestymistavat ohjaavat analyysimenetelmän valintaa. Esimerkiksi realistinen tarkastelutapa keskittyy aineiston sisältöön ja siihen, mitä siinä kerrotaan. Sosiaalisen konstruktionismin pohjalta tehtävissä analyyseissä kiinnitetään huomiota siihen, miten asioista puhutaan ja miten erilaiset näkökulmat vaikuttavat ihmisten toimintaan. Fenomenologiset, hermeneuttiset ja eksistentiaaliset analyysit korostavat yksilön subjektiivista kokemusta ja ainutlaatuisia näkökulmia. (Günther ym. 2021.)

Aineiston analyysi on monivaiheinen prosessi, joka alkaa aineiston tutustumisella ja kokonaiskuvan hahmottamisella. Aineiston tekninen

käsittely, kuten litterointi ja muotoon saattaminen, valmistelee aineiston syvempää analyysiä varten. Varsinaisessa analyysissä tutkija lukee, kuuntelee tai katselee aineistoa huolellisesti, järjestää ja erittelee sitä sekä pohtii tulkintoja. Analyysiprosessi etenee pohdinnan ja kirjoittamisen kautta, ja sen tavoitteena on löytää aineistosta keskeiset seikat, jotka vastaavat tutkimusongelmaan. Laadullinen analyysi vaatii uteliaisuutta ja luovaa ajattelua, ja se pyrkii syventämään ymmärrystä tutkittavasta aiheesta. (Günther ym. 2021.)

Teemoittelu on laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmä, joka keskittyy tunnistamaan ja erittelemään aineistosta tutkimusongelman kannalta merkityksellisiä aiheita tai teemoja. Se on yksi sisällönanalyysin muodoista ja sitä voidaan käyttää aineiston alkuvaiheen jäsentämisenä ennen syvempään analyysiin siirtymistä, kuten diskurssianalyysiin tai narratiiviseen analyysiin. Teemoittelun avulla tutkija tunnistaa aineistosta ne keskeiset aiheet ja toistuvat piirteet, jotka liittyvät tutkimuksen tavoitteisiin. (Günther ym. 2021.)

Tyypittely on analyytinen prosessi, joka vaatii aktiivista käsittelyä aineiston tiivistämiseksi ja keskeisten piirteiden esiin nostamiseksi. Sen tarkoituksena on selventää ja kirkastaa aineiston olennaisia osia, jotta analyysi voi antaa syvemmän ymmärryksen. Tyypittely ei ole mielivaltaista, vaan siihen liittyy tietyt vaatimukset ja kriteerit. Tyypittelyssä aineisto voidaan ryhmitellä samankaltaisuuksien ja eroavaisuuksien perusteella. Ryhmittely voi perustua erityisiin, poikkeuksellisiin tai merkittäviin seikkoihin sekä toiminnan logiikkaan. Tyypittely edellyttää riittävän laajaa ja soveltuvaa aineistoa, jotta se voi olla merkityksellinen ja kattava. Tyypit tulisi muodostaa siten, ettei aineistosta jää ulkopuolelle tapauksia, ja analyysi voi tarjota syvempää ymmärrystä tarkasteltavasta ilmiöstä. (Günther ym. 2021.)

Analyysimenetelmänä tässä tutkimuksessa käytän teemoittelua ja sisällönanalyysiä. Analysoinnin vaihe pyrkii pelkistämään havaintoja, joissa on yhteisiä piirteitä. Tässä tutkimuksessa havaintojen pelkistäminen tapahtui samoja havaintoja yhdistelemällä. Nämä havainnot muodostivat neljä teemaa, jolloin ne antavat kokonaiskuvan aineistosta. Taulukot 3 ja 4 havainnollistavat kuinka nämä teemat muodostuivat sisällönanalyysiä hyödyntäen. Taulukko 3. käsittelee neljää pääteemaa: Vertaistuki, Muiden lasten kohtaaminen, Vaihtelu arkeen ja Ohjattu toiminta. Jokaiselle pääteemalle on määritelty alateema ja yläteema selventämään niiden sisältöä.

Vertaistuen pääteema keskittyy vertaistuen saamiseen ryhmissä käymisen kautta, korostaen sosiaalista vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Muiden lasten kohtaaminen -pääteemassa tarkastellaan lapsen vuorovaikutusta muiden lasten kanssa ja sen merkitystä lapsen sosiaaliselle kehitykselle. Vaihtelu arkeen -pääteema painottaa säännöllisen kodin ulkopuolisen toiminnan vaikutusta hyvinvointiin sekä tuo vaihtelua arjen rutiineihin. Ohjattu toiminta -pääteemassa keskitytään ohjatun toiminnan monipuolisuuteen, korostaen sen merkitystä lasten kasvun tukemisessa erilaisten aktiviteettien kautta.

Jokaisen neljän teeman alateema täsmentää sen sisältöä, ja yläteema tarjoaa laajemman näkökulman, joka yhdistää nämä erilaiset näkökulmat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Pääteemojen tarkastelussa on huomioitu alateeman ja yläteeman väliset suhteet ja merkitykset tutkimuksen tulosten pohjalta.

Taulukko 3. Aineiston analyysi: vanhemmat.

Alkuperäinen ilmaisu	Alateema	Yläteema	Pääteema
"Keskustelu muiden samassa tilanteessa olevien aikuisten kanssa" "Sosiaaliset kanssakäymiset" "Juttuseura vastaavassa elämäntilanteessa olevilta" "Vertaistuki"	Ryhmissä käymisen merkitys ja hyödyt	Sosiaalinen vuorovaikutus ja yhteisöllisyys	Vertaistuki
"Lapsi saa leikkiseuraa" "Lapset tapaavat toisiaan" "Lapselle ikätasoista seuraa" "Lapsi sosiaalistuu"	Lapsen sosiaalinen kehitys	Muiden lasten kohtaaminen ja vaikutus lapsen sosiaalistumiseen	Muiden lasten kohtaaminen
"Rutiinit" "Mielelle tekee hyvää kun on säännöllistä menoa kodin ulkopuolella" "Kodin ulkopuolinen toiminta piristää ja tuo sisältöä arkeen" "Oma jaksaminen arjessa parempaa, kun pääsee kodin ulkopuolelle"	Rutiinien merkitys hyvinvoinnille	Säännöllinen kodin ulkopuolinen toiminta ja sen vaikutus hyvinvointiin	Vaihtelu arkeen
"Mukava tekeminen" "Lapsille erilaista tekemistä joka tukee lasten kasvua" "Aktiviteetit" "Mukava ohjelma"	Ohjatun toiminnan monipuolisuus	Lasten kasvun tukeminen erilaisten aktiviteettien avulla	Ohjattu toiminta

Teemat, jotka nousivat esiin taulukon 4. Aineiston analyysi ohjaajat, ovat melkein samat kuin vanhempien pääteemat. Ohjaajien pääteemoiksi nousi sisällönanalyysissä vertaistuki, vaihtelu arkeen, ohjattu toiminta sekä vanhempien hyvinvointi.

Taulukko 4. Aineiston analyysi: ohjaajat.

Alkuperäinen ilmaisu	Alateema	Yläteema	Pääteema
"Tärkeimpänä merkityksenä vertaistuen mahdollistaminen näille perheille, jotka ovat samassa elämäntilanteessa." "Vertaistuki tulee erityisesti äidiltä äidille, tarjoten tilaa vapaalle keskustelulle ja tutustumiselle." "Avoin ryhmä on aitoa kohtaamista"	Äidiltä äidille suuntautuva vertaistuki	Aito kohtaaminen avoimessa ryhmässä	Vertaistuki
"Toiminta tarjoaa konkreettista sisältöä ja virikkeitä arkeen." "Ohjattu toiminta ja selkeät tavoitteet toimivat porkkanana osallistumiselle, tuoden vaihtelua vanhempien arkeen." "On tärkeää kohtaamispaikka toimintaa"	Konkreettinen toiminta arjen rikastuttajana	Yhteisölliset tapahtumat ja osallistuminen	Vaihtelu arkeen
"Ohjattu toiminta ja selkeät tavoitteet ovat houkuttelevia vanhemmille." "Ryhmät tarjoavat säännöllistä toimintaa ja tukea arkeen, erityisesti niille, joilla voi olla heikompi taloudellinen tilanne." "Palautteista nousee esille sen tärkeys, että on ohjattua toimintaa."	Osallistujakeskeisyys ja osallistaminen	Valmiiksi mietitty tekeminen, johon helppo lähteä mukaan	Ohjattu toiminta
"Haluan korostaa, että ryhmät lisäävät perheiden moninaisuutta ja sitä kuinka avoimissa	Vanhempien monimuotoisuuden tukeminen, ryhmien tarjoama tuki	Avoimien ryhmien rooli vanhempien hyvinvoinnin vahvistajana	Vanhempien hyvinvointi

ryhmissä voidaan tukea vanhempien hyvinvointia ja tarjota vertaistukea." "Ryhmät kun ne on säännöllistä toimintaa niin ne tukevat vanhempien ja perheiden hyvinvointia ja vanhemmat saavat sitä kautta sitä tukea siihen omaan arkeen."			
--	--	--	--

Keskeisenä teemana ohjaajien haastattelussa nousi *vertaistuki*, jonka tarjoaminen samassa elämäntilanteessa oleville perheille on tärkein syy, minkä takia Taimitarhan toimintaa on ohjaajien mukaan olemassa. Alateemana korostuu vertaistuki äidiltä äidille, mikä tarjoaa tilaa avoimelle keskustelulle ja mahdollistaa osallistujien tutustumisen toisiinsa. Yläteemana korostuu avoin ryhmä, jossa tapahtuu aitoja kohtaamisia vertaistuen mahdollistamiseksi.

Teema *Vaihtelu arkeen* nousee esiin ilmauksissa, joissa puhutaan konkreettisesta sisällöstä ja virikkeistä. Ala- ja yläteemat tässä kontekstissa ovat Konkreettinen toiminta arjen rikastuttajana ja Yhteisölliset tapahtumat ja osallistuminen. Näissä korostuu toiminnan käytännöllinen merkitys arjen rutiinien keskellä sekä yhteisöllisyyden lisääminen vaihtelevien tapahtumien avulla.

Ohjattu toiminta -teemana keskittyy kuvailemaan Taimitarhan ohjaajien tekemän työn tärkeyttä toiminnan keksimisessä. Alateemana toimii valmiiksi mietitty tekeminen, johon on helppo lähteä mukaan, joka korostaa osallistuja keskeisyyttä ja valmiita mahdollisuuksia lähteä mukaan Taimitarhan toimintaan. Yläteemana säännöllinen toiminta ja tuki erityisesti taloudellisesti haavoittuvassa asemassa oleville, painottaa

ohjatun toiminnan tarjoamaa tukea kaikille, erityisesti niille taloudellisesti haavoittuvimmassa asemassa oleville.

Vanhempien hyvinvointi -teema avaa ohjaajien näkemystä, jossa vanhemmat hyötyvät säännöllisestä toiminnasta ja tuesta, jota Taimitarha tarjoaa. Alateemana on Vanhempien monimuotoisuuden tukeminen, ryhmien tarjoama tuki, joka tuo ilmi Taimitarhan tavoitteen tukea perheiden ja vanhempien moninaisuutta. Yläteemana korostuu Avoimien ryhmien rooli vanhempien hyvinvoinnin vahvistajana. Tämä tuo esiin avoimien ryhmien merkityksen laajempaa hyvinvointia edistävänä tekijänä. Ryhmien avoimuus antaa tilaa erilaisille vanhemmuuden näkökulmille ja mahdollistaa osallistujille vapaan vuorovaikutuksen ja kokemusten jakamisen.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä osiossa tarkastellaan tutkimustuloksia eli pureudutaan kerättyyn aineistoon, joka perustuu Taimitarhan ryhmissä käyvien vanhempien täyttämään kyselylomakkeeseen sekä ohjaajien ryhmämuotoiseen teemahaastatteluun.

5.1 Vanhempien ja ohjaajien esiin nostamat teemat

Taulukossa 5. Teemat, tulee esille ne teemat, jotka nousivat esiin vanhempien kyselytutkimuksien vastauksista sekä ohjaajien ryhmämuotoisesta teemahaastattelusta sisällönanalyysin avulla. Teemat kertovat, mitkä asiat ovat olleet merkityksellisiä asioita ryhmissä käymisessä. Vanhempien vastausten perusteella näitä teemoja ovat vanhempien saama vertaistuki, muiden lasten kohtaaminen, vaihtelu arkeen sekä ohjattu toiminta.

Taulukko 5. Teemat.

Vanhemmat	Vertaistuki	Muiden lasten kohtaaminen	Vaihtelu arkeen	Ohjattu toiminta
Ohjaajat	Vertaistuki	Vanhempien hyvinvointi	Vaihtelu arkeen	Ohjattu toiminta

Vanhempien osalta Taimitarhan ryhmissä osallistumisen merkittävät syyt liittyvät erilaisiin tarpeisiin ja toiveisiin. Vertaistuki on motivoiva tekijä, joka kuvastaa halua jakaa kokemuksia muiden samassa elämäntilanteessa olevien vanhempien kanssa. Tämä antaa tunnetta yhteydestä ja ymmärryksestä, mikä on tärkeää vanhemmuuden haasteissa. Vanhemmat kokevat merkitykselliseksi päästä myös jakamaan ja kuuntelemaan muiden kokemuksia ja ajatuksia lapsiarjesta. Turvallinen ja ystävällinen ympäristö luovat yhteisöllisyyttä ja antaa sosiaalista kanssakäymistä, joka tukee hyvinvointia.

Muiden lasten kohtaaminen puolestaan korostaa tarvetta yhteisöllisyydelle ja mahdollisuuden lapsille sosiaaliseen kanssakäymiseen. Ryhmät toimivat tilana, jossa perheet voivat luoda suhteita ja lapset voivat oppia sosiaalisia taitoja vertaistensa kanssa. Vanhemmille erityisen tärkeää on lasten sosiaalisten taitojen kehittyminen sekä virikkeellinen toiminta muiden lasten kohtaamisen ansiosta.

Vaihtelu arkeen ja ohjattu toiminta tuovat esiin tarpeen monipuolisuudelle ja järjestetylle toiminnalle. Vanhemmat kaipaavat vaihtelua arkeen ja haluavat osallistua aktiviteetteihin, jotka tarjoavat selkeitä tavoitteita ja tukea osallistumiselle. Vanhemmat kokevat, että kodin ulkopuolinen toimintaa piristää, auttaa jaksamaan esimerkiksi vauva-arjessa sekä tuo sisältöä elämään. Ryhmän ilmapiirin koetaan myös olevan positiivinen ja ohjaajien sekä ohjelman laadukasta ja mielekästä.

Ohjaajat näkevät vertaistuen keskeisenä myös omasta näkökulmastaan. Tämä heijastaa tietoisuutta siitä, että vertaistuki voi toimia voimavarojen lähteenä ja auttaa osallistujia käsittelemään vanhemmuuden haasteita.

“Kyllähän se vertaistuki on sitä kaikista merkityksellisintä. Ja pystytään vahvistamaan sitä vanhemmuutta, omaa roolia äitinä, näkemään sitä, että miten muut toimii ja miten itse toimin äitinä, saamaan vinkkejä ammattilaisilta ja ohjaajilta.”

Vanhempien hyvinvointi onkin ohjaajien näkökulmasta keskiössä. Ohjaajat näkevät ryhmät paikkana, jossa voidaan tukea vanhempien kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vahvistaa ajatusta, että ei ole yhtä ainoaa tapaa olla hyvä vanhempi. Vaihtelu arkeen ja ohjattu toiminta ovat myös ohjaajille tärkeitä näkökulmia. Järjestetty toiminta tarjoaa rakenteen ja suunnitelman osallistujille, kun taas vaihtelevat aktiviteetit voivat edistää osallistujien motivoitumista ja osallistumista.

“Saadaan sitä sisältöä siihen arkeen ja virikkeitä sitten siihen omaan arkipäivää.”

5.2 Vanhempien ja ohjaajien esiin nostamat kehittämis ehdotukset

Tutkimukseen osallistuneiden vanhempien vastausten pohjalta voin todeta, että perheet ovat hyvin tyytyväisiä Taimitarhan ryhmien toimintaan. Kuitenkin myös kehittämis ehdotuksia tutkimuksessa kysyttiin, ja niitä saatiin sekä vanhemmilta että ohjaajilta. Taulukkoon 6. Kehittämis ehdotukset koottiin tästä syystä vanhempien kyselytutkimuksen sekä ohjaajien ryhmämuotoisen haastattelun pohjalta yleisimmät Taimitarhan toimintaan liittyvät kehittämis ehdotukset.

Taulukko 6. Kehittämis ehdotukset.

Vanhemmat	Ryhmäkertojen lisääminen	Melunhallinta	Ajankohtien joustavuus	Yritystuen lisääminen
Ohjaajat	Avointen ryhmien kehittäminen	Yhteistyön lisääminen	Markkinoinnin tehostaminen	

Vanhemmat nostivat vastauksissaan kehittämis ehdotuksina esiin ryhmäkertojen lisäämisen, melunhallinnan, ajankohtien joustavuuden sekä yritystuen lisäämisen. Erityisesti ryhmässä nousi ryhmäkertojen lisääminen, sillä se tuli esiin jokaisessa viidessä ryhmässä. Ristinummen Vanhempi lapsi -ryhmä toivoi ryhmäkertojen lisäämistä kahteen kertaan viikossa yhden sijaan ja Yhden vanhemman -ryhmän vanhemmat toivovat ryhmän toimintaa viikottaiseksi nykyisen joka toisen viikon sijaan. Orion -ryhmä puolestaan toivoi toimintaa viikottaiseksi nykyisen kuukausittaisen toiminnan tilalle.

Vanhempi vauvaryhmässä koetaan äänenvoimakkuuden nousevan välillä haitalliselle tasolle, jolloin se kuormittaa ja haittaa esimerkiksi vauvan

nukuttamisessa. Myös ryhmän koko koetaan haitallisen suureksi, jolloin tilat tuntuvat ahtaalle ja liian pieniltä. Ryhmäkokoihin toivotaankin muutoksia, jolloin tilat eivät tuntuisi niin pieniltä. Kehittämisehdotuksena Vanhempi vauva -ryhmältä nousi vahvasti myös ajankohdan joustavuus. Vastauksissa ehdotettiin alkamisajankohdan muuttamista iltapäivään nykyisen aamun sijaan ja pidempää aukioloaikaa, jolloin siellä käyminen helpottuisi ja olisi joustavampaa. Toive myös pienemmästä tilasta nousi esiin Vanhempi lapsiryhmän vastauksista, sillä liian iso tila Gerbyssä koetaan ryhmää hajottavaksi ja hankalaksi ryhmädynamiikan kannalta.

Kehittämisehdotuksena erityisesti Orion ryhmässä kävijät toivoivat, että yritykset tukisivat ryhmää ja toimintaa enemmän, jotta toiminta olisi turvattua ja sitä pystyttäisiin järjestämään useammin. Myös tapahtumia toivotaan ryhmään lisää sekä ryhmäkertoja useammin kuin kerran kuukaudessa, jotta ryhmä koko pienenesi. Toiveena miehillä olisi jatkoa ajatellen myös pienimuotoista leikki puisto tapahtumaa tai Vestiksen pihalla järjestettävää toimintaa. Osa kävijöistä on myös sitä mieltä, että isien erityisosaamista tulisi ottaa paremmin huomioon sisällön suunnitteluvaiheessa.

Ohjaajat puolestaan painottivat haastattelussa avointen ryhmien kehittämistä, yhteistyön lisäämistä sekä markkinoinnin tehostamista Taimitarhan toiminnan kehittämiseksi. Ohjaajat näkevät Taimitarhan ryhmät erityisen tärkeinä, kun taloudelliset haasteet ja palveluiden supistukset lisäävät tarvetta vertaistuelle ja yhteisölle. Ehdotukset lisätä tarjottavien ryhmien monimuotoisuutta ja mahdollisesti luoda suljettuja ryhmiä sekä yksilöllisempää ohjausta ovat askelia kohti palveluiden entistä parempaa kohdentumista eri tarpeisiin. Ohjaajat tuovat esiin myös erityisryhmien tarpeen, kuten neurokirjoisten lasten vanhemmille suunnatut ryhmät, ja korostavat matalan kynnyksen toiminnan tärkeyttä yksinäisten vanhempien osallistumisen helpottamiseksi.

“Tietysti rahoitustaan haetaan joka vuosi etukäteen tietyille ryhmille, mutta aina sitten kun tulee vuosittain tarvetta tietyille esimerkiksi nämä iltaryhmät, niin sitten pyritään järjestämään jos se on mahdollista.”

Markkinoinnin tehostaminen ja resurssien tehokas käyttö nousevat esiin haasteina, ja niiden ratkaiseminen edistäisi kaikkien kohderyhmään kuuluvien tavoittamista. Yhteistyön lisääminen nousee vahvasti esiin ohjaajien kehittämissuunnitelmissa Taimitarhan toiminnan parantamiseksi. Ohjaajat korostavat, että yhteistyö muiden Vaasassa toimivien tahojen kanssa on olennainen osa toiminnan menestystä ja monipuolisuutta. Yhteistyön avulla on esimerkiksi pystytty tarjoamaan erilaisia ryhmiä ja tapahtumia, kuten Orion-ryhmä, joka on lähtenyt onnistuneesti liikkeelle yhteistyössä Vaasan Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa.

“Mitä tehdään sitten Vaasan Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa yhteistyössä tämä Orion ryhmä on lähtenyt tosi hyvin pyörimään ja tavoittanut kohderyhmän.”

Yhteistyö mahdollistaa toiminnan monipuolistumisen, resurssien tehokkaan käytön, ja tarjoaa mahdollisuuden vastata joustavasti muuttuviin tarpeisiin.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä osiossa esitän johtopäätöksiä, joita tutkimus tuotti tutkimuskysymyksiin liittyen. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Vaasan Setlementin perhetyön yksikön, Taimitarhan ryhmien, merkitystä siellä käyville perheille. Perheiden lisäksi kuulin ohjaajien näkemyksiä ryhmien merkityksellisyydestä sekä ryhmien historiasta ja kehittämis ehdotuksista. Toteutin tiedonkeruun vanhemmilta tutkimuslomakkeella ja ohjaajilta ryhmämuotoisena teemahaastatteluna.

Päättökysymyksenä opinnäytetyössä on:

Taimitarhan avointen ryhmien merkitys perheille.

Alatutkimusongelmia opinnäytetyössä ovat:

1. Kuinka kävijämäärät ja asiakaskunta ovat Taimitarhan perusryhmissä muuttunut 20 vuoden aikana?
2. Miten Taimitarhan toimintaa perheiden sekä ohjaajien mielestä voisi vahvistaa ja kehittää?

Opinnäytetyön päättökysymyksen vastaus tuli selkeästi esiin tutkimuksen myötä. Vanhemmat, jotka käyvät Taimitarhan viidessä perusryhmissä (Taulukko 1), kokevat toiminnan olevan merkityksellistä. Kaikki vanhemmat vastasivat kyselytutkimuksen kysymykseen, Onko ryhmässä käyminen merkityksellistä, yhdenmukaisesti: kyllä.

Ensimmäiseen alatutkimusongelmaan, Kuinka kävijämäärät ja asiakaskunta ovat Taimitarhan perusryhmissä muuttunut 20 vuoden aikana, saatiin tutkimuksessa vastaus ohjaajien ryhmämuotoisesta teemahaastattelusta. Ohjaajat kuvailivat kävijämäärien muuttuneet suurempaan Taimitarhan historian aikana ja kasvaneen valtavasti korona ajan jälkeen. Ryhmien määrää onkin lisätty aina mahdollisuuksien mukaan. Asiakaskunta puolestaan on muuttunut moninaisemmaksi ja vauva ryhmien kysyntä on kasvanut viimeisten vuosien aikana paljon.

Asiakaskunnan muutos on näkynyt myös siinä kuinka monen lapsen kanssa ryhmään tullaan. Aikaisempaan verrattuna ohjaajat kertovat, että nykyään ryhmissä ollaan yhden lapsen kanssa, eikä enää pienten lasten isompia sisaruksia näy ryhmissä niin paljoa kuin ennen.

Toiseen alatutkimusongelmaan, Miten Taimitarhan toimintaa perheiden sekä ohjaajien mielestä voisi vahvistaa ja kehittää, saatiin monipuolisia näkemyksiä niin ohjaajilta kuin vanhemmiltakin. Vanhempien kehittämis ehdotuksina nousi esiin ryhmä kertojen lisääminen, melunhallinta, ajankohtien joustavuus sekä yritystuen lisääminen. Ohjaajilta puolestaan kehittämis ehdotuksina nousi esiin avointen ryhmien kehittäminen, yhteistyön lisääminen sekä markkinoinnin tehostaminen. Avointen ryhmien kehittämisellä ohjaajat korostivat tietyille kohderyhmille tarkoitettujen ryhmien kehittämistä, jotta saadaan vastattua paremmin vanhempien ja perheiden tarpeisiin. Kehittämis ehdotukset onkin tärkeä ottaa huomioon ryhmien kehittämisessä ja resurssien kohdentamisessa. Nämä muutokset voivat tehdä ryhmätoiminnasta entistä saavutettavampaa ja houkuttelevampaa vanhemmille.

Kyselytutkimuksen sekä haastattelun tulokset antavat tärkeää tietoa siitä, kuinka merkittävää ryhmissä käyminen on vanhempien ja heidän lastensa hyvinvoinnille. Vertaistuen, ohjatun toiminnan ja mahdollisuuden lapsille leikkiä yhdessä nähtiin olevan keskeisiä tekijöitä, jotka tekevät ryhmässä käymisestä vanhemmille merkityksellistä. Tämä tukee aiempaa tutkimusta, Vertaistuen kokemukset ja merkitys eri asiakasryhmissä (Saviranta & Åhlberg, 2010), joka on osoittanut vertaisryhmien positiiviset vaikutukset niin vanhempien kuin lastenkin hyvinvointiin.

Positiiviset vaikutukset ulottuvat myös mielenterveyteen ja hyvinvointiin, sillä ryhmissä käyminen piristää ja auttaa vanhempia jaksamaan arjen haasteissa. Erityisesti korona-ajan vaikutus korostaa ryhmien merkitystä, kun ne ovat tarjonneet kodin ulkopuolista toimintaa ja tuovat sisältöä

elämään. Ryhmämuotoisessa haastattelussa, joka toteutettiin Taimitarhan ohjaajille marraskuussa 2023, nousi esiin tärkeä yksityiskohta. Orionissa isät ja muut tärkeät miespuoliset henkilöt lapsineen kokevat ohjatun toiminnan muita ryhmiä tärkeämmäksi. Tämä tuli esiin niin vanhempien vastauksissa mutta myös ohjaajien haastattelussa. Ohjaajien näkemyksen mukaan tämä johtuu siitä, että lapset ovat isompia kuin muissa ryhmissä, mutta myös siksi, että Orion ryhmä kokoontuu vain kerran kuukaudessa. Muissa ryhmissä suurin osa kävijöistä on naisia ja selkeästi lapset ovat pienempiä, koetaan vertaistuen merkitys tärkeäksi.

Ohjaajien näkökulmasta vanhemmat, jotka usein käyvät viikoittain avoimessa ryhmässä kokevat siellä käymisen paikaksi, jossa voi hetkeksi huilahtaa ja jakaa vastuuta lapsen katsomisesta muiden aikuisten kanssa samalla vertaistukea saaden. Ohjaajat korostivat haastattelussa, että ovat kiitollisia kun saavat tarjota nykyisiä ryhmiä perheille, mutta myös pyrkivät kehittämään ryhmiä ja luomaan uusia resurssien puitteissa. Vanhempien kiitollisuus ryhmiä kohtaan onkin valtava, ja se välittyi vahvasti kyselyn vastauksista.

Toivon, että tutkimuksen tulokset ovat hyödyllisiä Vaasan Settlementille, sillä ne tarjoavat tietoa siitä, mitä vanhemmat ja lapset arvostavat avoimessa ryhmätoiminnassa ja kuinka sitä voitaisiin parantaa. Toivon tämän tiedon auttavan suunnittelemaan ja kehittämään ryhmiä entistä paremmin vastaamaan perheiden tarpeita ja tukemaan heidän hyvinvointiaan. Lisäksi tuloksista voi olla hyötyä esimerkiksi päätöksenteon tukena ja resurssien kohdentamisessa perheiden hyvinvoinnin edistämiseen. Kuitenkin myös muut tahot, jotka lukevat tutkimusta, voivat saada inspiraatiota avoimia ryhmiä kohtaan ja sen kehittämisen näkökulmasta.

Haluan tässä kohtaa vielä nostaa esille Vaasan Settlementin merkityksen perheille. Monet ryhmissä käyvät vanhemmat ovat kiitollisia Taimitarhan

toiminnasta ja toivovat sille jatkoa. Perheiden kiitollisuutta Taimitarhan toiminnalle on vaikea sanoin kuvailla ja nykyiseen toimintaan ollaankin äärimmäisen tyytyväisiä. Kaikki kyselyyn vastanneet kokevat ryhmien olevan merkityksellistä ja todella moni vanhempi lähetti kiitoksia kyselylomakkeen kautta ja kehui ohjaajia, jotka ovat toimineet Taimitarhan ryhmissä, tämä näkyy myös vuoden 2013 ja 2018 palautteissa.

7 POHDINTA

Tässä kappaleessa tuon esille tutkimuksen eettisyyttä sekä pohdintaa tutkimuksen luotettavuudesta ja jatkotutkimusaiheista. Näiden lisäksi tässä osiossa reflektoin oppimaani peilaten sitä sosiaalialan kompetensseihin.

7.1 Eettiset kysymykset

Tieteellistä toimintaani ohjaavat niin sanotut imperatiivit eli universaalisuus, yhteisöllisyys, puolueettomuus sekä järjestelmällisen epäilyn periaate (Hirsjärvi ym. 2009, 21). Lyhyesti sanottuna pyrin tekemään tutkimusta, joka on avointa ja sovellettavissa kaikkialla, osallistumaan yhteisöön tiedon jakamiseksi ja kehittämiseksi, säilyttämään objektiivisuuden ja välttämään puolueellisuutta sekä kyseenalaistamaan kaikki tiedonlähteet ja tulokset systemaattisen epäilyn hengessä.

Tieteellistä tutkimusta tehdessä täytyy aina ottaa huomioon eettisyys. Tutkijan eettiset velvoitteet ulottuvat monille eri tahoille, kuten tutkimuskohteisiin, tutkimusyhteisöön, ammattikuntaan, rahoittajiin ja laajemmin yhteiskuntaan. Suomen tiedeyhteisö on vahvistanut yhteiset eettiset periaatteet tieteellisille tutkimuskäytännöille ja epärehellisyyden ehkäisylle. Nämä periaatteet on tiivistetty Hyvän tieteellisen käytännön -ohjeeksi (HTK-ohje), jonka tarkoituksena on edistää hyvää tieteellistä käytäntöä ja varmistaa tieteellisen epärehellisyyden ennaltaehkäisy. (Arene, 2023.)

Luottamus on keskeinen perusta tutkimustyölle. Tutkittavien on voitava luottaa tutkijoihin ja tieteeseen. Osallistuminen tutkimukseen on aina täysin vapaaehtoista, ja jokaisella on oikeus kieltäytyä osallistumisesta tai lopettaa osallistuminen kesken tutkimuksen ilman seuraamuksia. Lisäksi tutkittavilla on oikeus saada selkeää tietoa tutkimuksen tarkoituksesta, henkilötietojen käsittelystä sekä tutkimuksen käytännön toteutuksesta. Heidän on ymmärrettävä, mitä osallistuminen tarkoittaa käytännössä ja miten kerättyä tutkimusaineistoa käsitellään ja säilytetään. Tietosuoja on

tärkeä osa tätä. Tutkimusaineistoa on säilytettävä siten, että kukaan ulkopuolinen ei pääse siihen käsiksi, ainoastaan tutkija saa käsitellä aineistoa. (Ohje, 2019.)

Eettiset periaatteet ohjaavat tutkimusta kaikissa sen vaiheissa. Tutkimuksen on perustuttava rehellisyyteen, yleiseen huolellisuuteen ja tarkkuuteen. Tieteellisiä kriteerejä on noudatettava, ja menetelmien on oltava sekä tieteellisesti hyväksyttäviä että eettisesti kestäviä. Myös toisia tutkijoita kohtaan on osoitettava kunnioitusta ja vastuullisuutta. Näin varmistetaan, että tutkimus palvelee yhteiskuntaa parhaalla mahdollisella tavalla ja että sen tulokset ovat luotettavia ja hyödyllisiä. (ohje, 2019.)

Olen toteuttanut tutkimukseni näitä ohjeita noudattaen ja ilmaissut osallistuneille, että tutkimusaineisto hävitetään asianmukaisella tavalla, eli polttamalla, heti kun tutkimus on julkaistu. Kiteytän oman etiikkani tutkimuksen tekemisessä kolmeen sanaan; rehellisyys, avoimuus sekä kriittisyys. Kun nämä asiat ovat kunnossa koko tutkimuksen tekemisen ajan, koen, että tutkimus on jo hyvin pitkälle eettistä.

7.2 Luotettavuuden pohdinta

Taimitarhan arkistoista löytyi perusryhmien aikaisempia palautteita vuosilta 2013, 2018 ja vuoden 2023 kevään osalta. Vertaillen näitä palautteita tämän tutkimuksen tulosten näkökulmasta. Palautteissa keväällä 2013 positiiviseksi koettiin hyvät ohjaajat, samassa elämäntilanteessa olevien vanhempien tapaaminen sekä monipuolinen ohjelma. Toiveena oli lisää toiminta kertoja viikossa ja ohjattua keskustelua eri teemoihin liittyen.

Syksyllä 2018 tehdyssä palautekyselyssä vanhempien vastauksissa korostuivat yhdessäolo vanhempien ja lasten kanssa, vertaistuki sekä monipuolinen toiminta ja vapaa keskustelu. Palautteissa keväällä 2018 mainittiin parhaiksi asioiksi vertaistuki, yhteisöllisyys, vaihtuvat aktiviteetit, mahdollisuus tavata muita äitejä ja lapsia sekä päivän vaihtelua tarjoava

toiminta. Myös ohjaajat saivat kiitosta, ja osallistujat kaipasivat lisää retkiä ja äitejä mukaan toimintaan. Parannusehdotuksia nousivat esiin parempi markkinointi, retket ja toiminnan ajankohtaan liittyvät muutokset. Taimitarhan palautteet keväällä 2023 korostivat mukavaa ilmapiiriä, toisten vanhempien tapaamista, vertaistukea, monipuolista toimintaa, turvallista ympäristöä ja ohjattua tekemistä. Toiveina olivat lisää toimintaa ja ryhmäkertoja sekä enemmän ulkona tapahtuvaa toimintaa.

Näitä palautteita, joissa kysyttiin Taimitarhan toiminnasta nousi esiin samat asiat kuin tutkimuksessani, jonka toteutin 2023 syksyllä. Vuoden 2013 ja 2018 palautteissa nousi esiin vertaistuki, vaihtelu arkeen, muiden lasten kohtaaminen sekä ohjattu toiminta. Nämä samankaltaiset vastaukset, siitä mikä on Taimitarhassa parasta ja myös samankaltaiset kehittämissuhteet, kuten ryhmä kertojen lisääminen lisäävät tutkimuksen luotettavuutta.

Tutkimuksen luotettavuuden parantaminen vaatii kuitenkin myös tarkkaa ja selkeää kuvailua siitä, miten tutkimus on toteutettu. On tärkeää välittää tieto siitä, miten aineisto on kerätty ja millaisissa olosuhteissa se on syntynyt. Tämä varmistaa sen, että tutkimuksen tulokset ovat totuudenmukaisia ja ymmärrettäviä. Laadullisessa tutkimuksessa aineiston analysointi keskittyy luokittelujen tekemiseen ja niiden taustojen avaamiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että tutkijan on selitettävä, miten hän on kategorisoinut aineiston ja millä perusteilla hän on tehnyt nämä valinnat. Tarkkuuden vaatimus ulottuu myös tulosten tulkintaan. Tutkijan on selvitettävä yksityiskohtaisesti, millä perusteella hän tekee tulkintoja ja mihin johtopäätöksensä perustaa. (Hirsjärvi ym. 2009, 232–233.)

Kyselytutkimuksen analysoimisessa luotettavuutta lisää vastausten ryhmittely teemoiksi, joka on toteutettu tarkasti sekä johdonmukaisesti. Jotta saan vastaukset luokiteltua teemoiksi, käytän analysoimisessa sisällönanalyysiä. Tämä johtuen kyselyssä olevista avoimista

kysymyksistä, joiden avulla pystyn ymmärtämään vastaajien ajatuksia ja tuntemuksia liittyen Taimitarhan ryhmiin. Kyselyn vastauksista en esitä suoria lainauksia, sillä sanoin vanhemmille jokaisessa ryhmässä, että en näin toimi. Tämän tein siksi, että uskoin sen vähentävän kynnystä osallistua tutkimukseen. Ryhmähaastattelusta puolestaan luotettavuutta vahvistaa erityisesti se, että päätelmät perustuvat suoriin lainauksiin haastatteluaineistosta. Tämä tekee tutkimuksesta uskottavamman ja antaa lukijalle selkeän yhteyden tutkimustulosten ja alkuperäisen aineiston välillä.

Validiteetti ja reliabiliteetti ovat tärkeitä käsitteitä tutkimuksen luotettavuutta arvioidessa. Validiteetti liittyy siihen, miten hyvin mittaus- tai tutkimusmenetelmä mittaa juuri sitä ilmiön ominaisuutta, mitä on tarkoituskin mitata. Näin ollen se kuvastaa sitä, kuinka hyvin tutkimusote ja käytetyt menetelmät vastaavat tutkittavaa ilmiötä. Validiteetti on luotettava silloin, kun tutkimuksen kohderyhmä ja kysymykset ovat valittu oikein. Validiteetin arviointi puolestaan keskittyy siihen, kuinka hyvin tutkimuksen strategia vastaa tutkittavaa ilmiötä. (Hiltunen, 2009.)

Reliabiliteetti tarkoittaa mittaus- tai tutkimusmenetelmän luotettavuutta ja sen toistettavuutta. Reliabiliteetti kuvaa, kuinka tarkasti ja vakaasti mittari mittaa haluttua ilmiötä. Siinä arvioidaan mittavirheitä ja sitä, kuinka luotettavia mittaukset ovat. Hyvän reliabiliteetin tarkastelu keskittyy esimerkiksi mittarin konsistenssiin ja stabiiliisuuteen ajan kuluessa. Validiteetilla ja reliabiliteetilla on keskeinen rooli tutkimuksen laadun varmistamisessa, ja niiden huolellinen arviointi on välttämätöntä tieteellisessä tutkimuksessa. Näiden käsitteiden tarkastelu tutkimuksen aikana varmistaa sen, että tutkimustulokset ovat päteviä ja luotettavia. (Hiltunen, 2009.)

Reliabiliteetti ja validiteetti toteutuvat tutkimuksessani ja näin ollen lisää tutkimukseni luotettavuutta. Kyselylomakkeen kysymykset olivat selkeitä ja

sain niihin suurin piirtein samankaltaisia vastauksia. Toki muutama vastanneista ei ollut ymmärtänyt kysymystä: Mitkä asiat ryhmissä edistävät hyvinvointiasi? Tämän kysymyksen vastaukset olivat samoja kuin kysymyksen Mikä tekee ryhmistä merkityksellistä? Kuitenkin kysymykset olivat selkeitä ja ymmärrettäviä, ja suurin osa antoi samankaltaisia vastauksia samoihin kysymyksiin. Vastauksista tehdyt arviointit ja yleistykset tapahtuivat johdonmukaisesti ja on näin ollen toistettavissa. Validiteetti korostuu opinnäytetyössäni menetelmien relevanteilla valinnoilla, sillä ne kattavat tutkimuskysymykset sekä tutkimuksen tavoitteet.

Laadullisessa tutkimuksessa on tarkoitus syventyä ymmärtämään Taimitarhan toimintaa, ilmiötä ja osallistujien kokemuksia. Laadullisen lähestymistavan keskeisenä piirteenä on hankkia syvällistä ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä sen monimutkaisuutta ja kontekstia arvostaen. Toisin kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa, tarkoitukseni ei ole yleistää tuloksia kaikkiin Taimitarhan toiminnassa mukana oleviin perheisiin.

Otoksen riittävyttä arvioin aineiston kylläntymisen näkökulmasta. Aineiston kyllästyminen merkitsee sitä, että uusien tietojen kerääminen ei enää tuo uusia havaintoja eikä lisäarvoa tutkimuskysymyksiin. Tämä lähestymistapa varmistaa, että tutkimukseni Taimitarhan toiminnan tärkeydestä on luotettava.

7.3 Ammatillinen kehittyminen

Sosiaalialan kompetenssit; sosiaalialan eettinen osaaminen, sosiaalialan asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen ovat olleet keskeisiä kokonaisuuksia opinnäytetyötä tehdessä (Sosiaalialan tutkinnot ja kompetenssit, 2023). Opinnäytetyön kautta olen oppinut toimimaan eettisesti ja arvopohjaisesti asiakastyössä.

Olen ymmärtänyt oman arvomaailmani vaikutuksen tulevassa työssäni ja ymmärtänyt kuinka tärkeä on edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Tutkimusetiikka ja vastuullisuus ovat myös nousseet esille työssäni. Olen arvioinut tutkimuksen eettisiä näkökohtia ja varmistanut, että kaikki tutkimukseen osallistuneet ovat olleet mukana vapaaehtoisesti ja saaneet tarvittavat tiedot osallistuessaan.

Olen kehittänyt vuorovaikutustaitojani ja reflektointikykyäni opinnäytetyön aikana. Tutkimusmetodologisessa mielessä olen kasvanut suunnitellessani ja toteuttaessani kyselytutkimuksen vanhemmille sekä ryhmähaastattelun ohjaajille. Kyselytutkimus opetti minulle, miten rakentaa selkeitä kysymyksiä ja kuinka analysoida vastauksia tehokkaasti. Ryhmähaastattelu puolestaan kehitti vuorovaikutustaitoja, erityisesti kykyä kuunnella erilaisia näkemyksiä, toimia tiimin jäsenenä sekä löytää tutkimuksen näkökulmasta relevantteja asioita puheesta.

Tutkimuksen tekeminen on kasvattanut ymmärrystäni hyvinvointiin, perhetyöhön sekä kolmanteen sektoriin. Aineistonkeruu ja analysointi ovat myös olleet keskeisiä osa-alueita, joilla olen vahvistunut. Olen oppinut hallitsemaan olemassa olevaa tietoa ja tekemään päätöksiä siitä, mitä tietoa tutkimuksen kannalta on validia hyödyntää. Koen, että tiedonhallinta ja analysointitaidot sekä kyky esittää tutkimustulokset selkeästi ja ymmärrettävästi ovat kehittyneet opinnäytetyön aikana. Olen myös oppinut itseohjautuvuutta ja aikataulujen hallintaa. Itsenäinen työskentely ja projektin hallinta ovat olleet taitoja, jotka ovat myös prosessin aikana kehittyneet. Samalla olen oppinut asettamaan itselleni tavoitteita ja pysymään niissä.

Näiden kompetenssien opiskelu ja soveltaminen opinnäytetyön kautta ovat edistäneet ammatillista kasvuani sosiaalialalla. Olen valmis hyödyntämään näitä taitoja ja osaamista tulevissa työtehtävissä sosiaalialan ammattilaisena. Opinnäytetyö Vaasan Settlementin Taimitarhan ryhmien

merkittävydestä on ollut tilaisuus kehittää itseäni monilla eri osa-alueilla. Tutkimusprosessia jälkeenpäin tarkastellen olen myös päätenyt pohtimaan tutkimuksessani tekemiä ratkaisuja. Kehittääkseni tutkijan rooliani, minun tulee tulevaisuudessa ottaa paremmin huomioon ympäristö, jossa tutkimusta toteutan. Huomasin, että osalla tutkimukseen osallistuneilla suomen kieli ei ollut äidinkieli. Tästä syystä kysymykset olisi ollut hyvä olla myös ruotsin kielellä.

Myös ryhmämuotoisen teemahaastattelun toteuttaisin jälkeen päin toisella tavalla. Toteuttaisin haastattelun yksilöhaastatteluina ryhmähaastattelun sijasta. Koen, että yksilöhaastattelut mahdollistaisivat syvällisemmän ja henkilökohtaisemman vuorovaikutuksen osallistujien kanssa. Tämä antaisi tilaa yksityiskohtaisemmille vastauksille ja mahdollistaisi herkempien tai henkilökohtaisten aiheiden käsittelyn, jotka saattoivat jäädä vähemmälle huomiolle ryhmäasetuksessa. Vaikka yksilöhaastattelut veisivät enemmän aikaa, uskon, että yksilöhaastattelut olisivat tuottaneet syvällisempää ymmärrystä osallistujien kokemuksista ja näkökulmista.

7.4 Jatkotutkimusaiheet

Jatkotutkimusaiheina opinnäytetyölleni ehdotan Vaasan Settlementille ensimmäisenä vertailua muihin settlementteihin. Jatkotutkimusaiheena tämä tarjoaa mahdollisuuden arvioida Vaasan Settlementin Taimitarhan ryhmien toimintamallia verrattuna muihin Settlementteihin eri kaupungeissa. Tällainen vertailu on ajankohtainen, sillä se voi auttaa tunnistamaan eroja ja yhtäläisyyksiä eri Settlementtien välillä sekä antaa arvokasta tietoa ohjelmien vaikutuksista. Lisäksi se voi auttaa mukauttamaan Taimitarhan ryhmiä entistä paremmin vastaamaan paikallisia tarpeita ja odotuksia. Vertailu voisi keskittyä esimerkiksi ohjelmien rakenteeseen, osallistujien profiileihin, resurssien käyttöön ja ohjelmien vaikutusten mittareihin.

Toisena jatkotutkimusaiheena näen alueelliseen vaikuttamiseen liittyvän tutkimuksen. Tässä tutkimuksessa voisi arvioida Taimitarhan ryhmien vaikutusta paikallisyhteisöön sekä alueen kehitykseen. Tällainen tutkimus voisi auttaa selventämään, miten Taimitarhan ryhmät edistävät yhteisöjen hyvinvointia ja kehitystä eri näkökulmista, kuten sosiaalisten suhteiden vahvistamisesta, koulutuksellisista mahdollisuuksista ja yhteiskunnallisesta osallistumisesta. Tämän aiheen tutkiminen voi auttaa Settlementtiä kehittämään toimintaansa yhteisöjen tarpeiden mukaisesti ja voi myös tuoda esiin mahdollisia alueellisia eroja ja erityistarpeita.

Kolmantena jatkotutkimusaiheena näen Vaasan Settlementin toimintaympäristön. Tutkimus Vaasan Settlementin toimintaympäristöstä voisi olla tärkeää, sillä se saattaisi auttaa ymmärtämään, miten paikalliset demografiset eli väestötieteelliset tekijät ja sosiaaliset tarpeet vaikuttavat Taimitarhan ryhmien merkittävyyteen. Vaasan kaupungin erityispiirteet ja haasteet voivat poiketa merkittävästi muista kaupungeista, ja tämän ymmärtäminen voi auttaa räätälöimään ohjelmia entistä paremmin paikallisiin tarpeisiin. Tällainen tutkimus voi sisältää esimerkiksi väestörakenteen analyysin, taloudellisen tilanteen tarkastelun ja yhteisön tarpeiden kartoituksen.

Koen, että nämä kolme jatkotutkimusaihetta voisivat lisätä tietoa Taimitarhan ryhmien, mutta myös koko Vaasan Settlementin sekä muiden organisaatioiden vaikutuksista sekä niiden kehittamisestä. Vertailu muihin Settlementteihin tuo esiin erilaisia toimintamalleja ja auttaa tunnistamaan parhaita käytäntöjä. Alueellisen vaikutuksen tutkimus korostaa Settlementin yhteisöllistä roolia ja voi edistää yhteisön osallisuutta ja hyvinvointia. Toimintaympäristön analyysi auttaa mukauttamaan ohjelmia paikallisiin tarpeisiin ja vahvistamaan Settlementin asemaa.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto, Arene ry. Noudettu 10.9.2023 osoitteesta

https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?_t=1578480382

Cambridge Dictionary. Noudettu 21.10.2023 osoitteesta <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/italian-english/metodologia>

Enne, L. 2021. Yhteistyön kehittäminen avoimessa perhetyössä Kaarinan perhekeskuksen, kolmannen sektorin ja seurakunnan välillä. Turku, Opinnäytetyö, YAMK. Noudettu 15.10.2023 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/502498/loppuraportti_valmis_laura_enne_ysotek19.pdf?sequence=2

Günther, K., Hasanen, K. & Juhila, K. 2021. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja: Analyysi ja tulkinta. Yhteiskuntatieteiden tietoaarkisto, Tampereen yliopisto. Noudettu 30.11.2023 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/analyysi-ja-tulkinta/>

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Graduryhmä, Jyväskylän yliopisto. Noudettu 5.1.2024 osoitteesta http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ ja_reliabiliteetti.pdf

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu – teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gaudeamus oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita (15. uud. painos.). Tekijät ja Kirjayhtymä Oy.

Honkanen, A. & Moilanen, L. 2015. Perheiden tyytyväisyys Mannerheimin lastensuojeluliiton lastenhoitotoimintaan. Diakonia, ammattikorkeakoulu, sosionomi, AMK. Noudettu 17.11.2023 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/91258/honkanen_anuliisa_OULU.pdf;jsessionid=1F4F3F2A19138D3A87F83C00455D9D33?sequence=1

Hämäläinen, K. & Kankainen, A. 2020. Aito kumppanuus tavoitteena, Tampereen lapsiperhepalveluja järjestävien toimijoiden ylisektorinen yhteistyö ja sen kehittäminen. Tampere, YAMK. Noudettu 22.11.2023 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/349111/Hamalainen_Katarina_Kankainen_Annika.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Juhila, K. 2021. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja; Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Yhteiskuntatieteiden tietoaarkisto, Tampereen yliopisto. Noudettu 13.12.2023 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>

Juupaluoma, J. 2023. Vaasan Setlementtiyhdistyksen poikatyön arviointi ja kehittäminen, YAMK. Noudettu 25.11.2023 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/792397/Juupaluoma_Julia.pdf?sequence=2

OECD, 2023. Well-being in Finland:Bringing together people, economy and planet. OECDpublishing. Noudettu 12.1.2024 osoitteesta <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/ecf06a58-en.pdf?expires=1703927425&id=id&accname=guest&checksum=12BFC116774CF14180C9B07F7A542BC4>

Ohje, 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa. Noudettu 5.12. 2023 osoitteesta

https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/lhmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf

Kallio, A. 2021. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja; Litterointi. Yhteiskuntatieteiden tietoaarkisto, Tampereen yliopisto. Noudettu 29.12.2023 osoitteesta

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/litterointi/>

Kestilä, L. & Karvonen, S. 2018. Suomalaisten hyvinvointi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Punamusta Oy, Helsinki. Noudettu 9.10.2023 osoitteesta

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137498/THL_Suomalaisten%20hyvinvointi%202018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Konttinen, E. Kolmas sektori. Noudettu 10.9.2023 osoitteesta <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>.

Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. 2005. Haastattelu: tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus, Vastapaino, Tampere.

Saviranta, A. & Åhlberg, K. 2010. Vertaistuen kokemukset ja merkitys eri asiakasryhmissä, Opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu. Noudettu 5.11.2023 osoitteesta

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/25392/VERTAISTUEN%20KOKEMUKSET%20JA%20MERKITYS%20ERI%20ASIAKASRYHMISSA.pdf?sequence=1>

Sosiaalialan tutkinnot ja kompetenssit. 2023. Sosionomi AMK-tutkinnon kompetenssit. Noudettu 11.10.2023 osoitteesta

<https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/sosiaalialan-tutkinnot-ja-kompetenssit/>

Sosiaalihuoltolaki. (1301/2014). Finlex. Noudettu 3.11.2023 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301#L3P18>

THL, 2023. Perhetyö. Noudettu 20.10.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/sosiaalipalvelut/perhetyo>

THL, 2023. Hyvinvointi. Noudettu 21.10.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi>

THL, 2023. Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi. Noudettu 2.11.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/lasten-ja-lapsiperheiden-hyvinvointi>

Timonen, A. 2020. Arjen hyvinvointi, Luustoliitto. Noudettu 24.11.2023 osoitteesta <https://luustoliitto.fi/arjen-hyvinvointi/>

Vaasan Setlementti. Setlementtityön historiaa Vaasassa 2023a. Noudettu 20.9.2023 osoitteesta <https://www.vaasansetlementti.fi/tietoa-meista/setlementtityon-historiaa/>

Vaasan Setlementti. Tietoa meistä. 2023b. Noudettu 20.9.2023 osoitteesta <https://www.vaasansetlementti.fi/tietoa-meista/>

Vaasan Setlementti. Lapsille ja perheille. 2023c. Noudettu 20.9.2023 osoitteesta <https://www.vaasansetlementti.fi/palvelut/palvelut-lapsille-ja-perheille/>

Vilhu, R. Opinnäytetyön saatekirje. Noudettu 13.10.2023 osoitteesta <https://cvapp.fi/tyohakemusesimerkit/opinnaytetyon-saatekirjeen>.

WHO, Health and well-being. Noudettu 21.10.2023 osoitteesta <https://www.who.int/data/gho/data/major-themes/health-and-well-being>

Öfversten, M. 2021. Kutsu myönteiseen muutokseen: Arvostava haastattelu kehittämisen välineenä kolmannella sektorilla. Humanistinen ammattikorkeakoulu, YAMK. Noudettu 27.11.2023 osoitteesta

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/509044/%c3%96fversten_Marika.pdf?sequence=2&isAllowed=y

LIITTEET

LIITE 1. SAATEKIRJE

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU

SAATE 1.9.2023

Sosiaalialan koulutus.

Arvoisa Taimitarhan vanhempi ja ohjaaja

Olen toisen vuoden sosionomi (AMK) opiskelija Vaasan ammattikorkeakoulusta. Teen opintoihin kuuluvaa opinnäytetyötä Vaasan Setlementin Taimitarhan avoimista lapsiperhe ryhmistä. Tavoitteenani on selvittää ryhmien merkitystä perheille sekä saada tietoa Taimitarhan kävijämäärien historiasta sekä toiminnan kehittämisestä. Tarkoitukseni on jalkautua seuraaviin ryhmiin; Orion (Gerby), Vanhempi lapsiryhmä (Ristinummi), Yhden vanhemman perheiden ryhmä (Palosaari), Vanhempi lapsiryhmä (Gerby) ja Vanhempi vauva ryhmä (Palosaari). Tulen tuomaan valmiit kyselylomakkeet ryhmiin ja kertomaan tutkimuksestani. Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Lomakkeet täytetään ryhmän aikana, jolloin kukaan muu minun lisäkseni ei pääse niitä lukemaan. Ohjaajille suoritan ryhmähaastattelun tiettyjen teemojen pohjalta, jotka tulee teille hyvissä ajoin tietoon ennen haastattelua.

Osallistumalla tutkimukseeni saatte mahdollisuuden tuoda ilmi Taimitarhan ryhmien merkittävyyden sekä antaa arvokasta tietoa toiminnan vahvistamiseksi sekä kehittämiseksi. Autatte myös minua toteuttamaan opinnäytetyöni onnistuneesti. Olkaa rohkeasti yhteydessä, mikäli kysymyksiä herää tutkimukseeni liittyen.

Kiitos etukäteen tutkimukseeni osallistumisesta!

Sarina Koistinen   Puhelinnumero   Sähköposti

Opinnäytetyön ohjaajana toimii

Heidi Blom   Puhelinnumero   Sähköposti

LIITE 2. KYSELYLOMAKE VANHEMMILLE

VAASAN SETTLEMENTIN TAIMITARHAN RYHMIEN MERKITYS.

Pyydän kaikkia vastaajia huomioimaan, että kysely koskee pelkästään Taimitarhan avointen lapsiperhe ryhmien tiettyjä ryhmiä, joita ovat; Orion (Gerby), Vanhempi lapsiryhmä (Ristinummi), Yhden vanhemman perheiden ryhmä (Palosaari), Vanhempi lapsiryhmä (Gerby) ja Vanhempi vauva ryhmä (Palosaari).

Taustatietoja:

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua vastata

Ryhmä:

- Orion (Gerby)
- Vanhempi lapsiryhmä (Ristinummi)
- Yhden vanhemman perheiden ryhmä (Palosaari)
- Vanhempi lapsiryhmä (Gerby)
- Vanhempi vauva ryhmä (Palosaari)

1. Onko ryhmässä käyminen sinulle merkityksellistä?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

6. Kuinka toimintaa voisi vahvistaa tai kehittää?

Kiitos tutkimukseen osallistumisesta <3

LIITE 3. TEEMAHAASTATTELURUNKO OHJAAJILLE

TEEMAT OHJAAJILLE KOSKIEN VAASAN SETLEMENTIN TAIMITARHAN TOIMINTAA

Teema 1.

Avoimen ryhmän merkitys.

Teema 2.

Taimitarhan kävijämäärien ja profiilien muutokset viimeisen 20 vuoden aikana.

Teema 3.

Vanhemmat ja hyvinvointi.

Teema 4.

Ryhmien kehittämissuhteita.

Kiitos tutkimukseen osallistumisesta <3

LIITE 4 TAIMITARHAN MUUT RYHMÄT SYKSY 2023

- Vanhempilapsi-iltaryhmä
- Werraton – äitien vertaistukiryhmä
- Vauhti tunti -liikuntaryhmät
- Perheiden luovat illat
- Perheiden Muskari
- Uusperhetoiminta